

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja.

Ljubljani na dom dostavljen.	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24--	12--	6--	2--	
v upravnistvu prejemati:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22--	11--	5:50	1:90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeve ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 84.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25--	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
	13--	6:50	2:30		
za Nemčijo:	K 28--	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
	13--	6:50	2:30		

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knafljeve ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

V službi pangermanstva.

Prvi oficijozni list ministra Aehrenthala, »Fremdenblatt« je jako nezadovoljen, ker proglašajo na Ruskem in na Angliškem, da se je habsburška monarhija postavila v službo pangermanskih prizadevanj. Čudno, da »Fremdenblatt« s tem ni zadovoljen, zakaj da imata zunanje in notranja politika avstro-ogrsko očitno pangermanske tendence, to vidi ves svet, avstrijski Slovani pa to tudi čutimo.

Komur so znane evolucije nemške zgodovine in kdor pozna cilje nemške politike, kakor so jih označili Bismarck, Sybel, Treitschke, cesar Friderik in drugi, tisti ve, da je nepremični smoter hohenzollerske politike, podvreči si vse dežele doli do Adrijanskega in do Sredozemskega morja, bodi si s privoljenjem Habsburžanov, bodisi proti njihovi volji.

Naravnost klasično svedočanstvo za to je madžarski puntar, poznejši adjutant in zaupnik italijanskega kralja Viktorja Emanuela II., general Türr. Ta pripoveduje v svojih spominih, da je imel nekje z Bismarckom zaupen pogovor o bodočnosti Avstrije. Tedaj je Bismarck rekel: »Če bi imela Avstrija količkaj inteligentnega državnika, bi odstopila južno Tirosko Italiji.« Türr je vprašal: »In kaj Trst?« Na to je Bismarck odgovoril s povzdignim glasom: Trst ne dobi Italija nikdar; Triest wird der Hafen Deutschlands am Adriatischen Meer sein.

Z ustanovitvijo nemško-avstrijske alijance, iz katere se je razvila trozveža, je položil Bismarck temelj svojim prizadevanjem za podjarmljenje Avstrije in zapredel je zaslepljene avstrijske državnike v svoje mreže tako, da se ne morejo ganiti. Pota po katerih hodi nemška politika niso nikakaj tajnost; podkupljeni pruske vlade, vsenemški agentje, so jih dostikrat izdali v svojih nastopih v državnem zboru. Zatevali so carinsko združenje Avstrijo z Nemčijo, pristop Avstrije k zvezi nemških držav, tako da bi cesar avstrijski prišel pod poveljstvo nemškega cesarja ravno tako, kakor je bavarski ali saski kralj.

Zadnji mednarodni konflikt zaradi balkanskega vprašanja je Nemčijo v znatni meri približal temu svojem cilju. Nesrečni Aehrenthal je avstrijsko cesarstvo pripravil tako daleč, da se je moralo postaviti pod protektorat Nemčije in pod poveljstvo Hohenzollernov.

Zunanjo politiko avstrijskega cesarstva vodijo zdaj v Berlinu in od tam že tudi zapovedujejo, kaka mora biti avstrijska notranja politika. Nemčija zahteva svoje plačilo za izkazano pomoč in avstrijsko nemstvo, ki komaj čaka na to, da bi prišlo pod Hohenzollerne zahteva vse odločneje, da se mora tudi vsa notranja politika avstrijska postaviti v službo pangermanskih prizadevanj in vsa državna sredstva in vso državno oblast porabiti v to, da potlači slovanske narode pod nemški podplat.

Ta Slovanom očitno sovražni kurs se je že začel pred mnogimi meseci, tedaj, ko se je Aehrenthal začel pripravljati na zavojevanje Balkana. Samo političen diletant more verjeti, da je bila aneksija izrečena samo za to, da se naredi konec negotovosti in da se dejanski posesti Bosne in Hercegovine da državno-pravno in mednarodno veljavo. Aehrenthalovi cilji so bili vse drugi. Kdor je čital »Armeezeitung«, ki tolmači želje in stremeljenja avstrijskih generalov, kdor je imel nekoliko pojma o avstrijskih vojnih pripravah, tisti ve, da si je dunajska politika hotela podvreči tudi Srbijo in Črno goro. Konec mora biti srbski samostalni državi, srbska armada mora nehati eksistirati. Srbija in Črna gora morata postati avstrijski provincije — tako je oznanjalo glasilo avstrijskih generalov in samo nastop Anglije je to preprečil.

Paralelno s temi stremeljenji berlinske in dunajske zunanje politike, se je tudi kurs avstrijske notranje politike uravnil tako, da je prišel najhujši nemški despotizem na krmilo. Od leta 1879. ni bilo tako strankarsko nemškega ministrstva v Avstriji, kakor je sedanje Bienertovo ministrstvo s svojimi Schreinerji, Hohenburgerji in Stürgkhi. Zatiiranje Slovanov je zopet postalo političen princip in vodilna misel vsake sistema. Vspricho temu moramo pač reči, da je več kot predržno, če se vlečeficijozni »Fremdenblatt« upa zavračati očitanje, da je Avstrija v službi pangermanskih prizadevanj, ko to vendar vsemu svetu kaže vsa zunanja in vsa notranja politika.

Ta politika zna habsburško cesarstvo in njega dinastijo spraviti še v največjo nesrečo in pokopati tudi avstrijsko Slovanstvo. Samo v svoobodni in od Nemčije neodvisni Avstriji se moremo Slovani ohraniti, ker nas je toliko, da se zamoremo s primerno močjo zoperstavljati nemškim nakanam. Zaradi tega je pa

treba, da se slovanski zastopniki z največjo silo in brezobzirnostjo upro za cesarstvo in za Slovane pogubnemu kurzu notranje in zunanje politike in da morajo ta kurz uničiti za vsako ceno. Avstrija mora biti čuvarica vseh svojih narodov in ne privesek Hohenzollernov.

Odgovor poslanca Hribarja domobranskemu ministru

v seji poslanske zbornice, dne 19. marca t. l.

Visoka zbornica! Naravno je, da ima pri razpravi o tako važni predlogi, kakor je rekrutni zakon, vsak ljudski zastopnik ne samo pravico, marveč tudi dolžnost, da brez ovinkov pove svoje mnenje. Jaz sem se te pravice poslužil in tudi to dolžnost izpolnil in sem pri generalni debati povedal svoje mnenje o naši notranji, pa tudi o naši zunanji politiki. Zaradi tega sem bil tako v tej zbornici od nekega člana, kakor tudi v časopisih napaden. Očitale se mi je, da z avstrijskega stališča nisem korektno govoril, torej grešil proti avstrijskemu patriotizmu. Kaj sem rekel? Svaril sem pred vojno in opozarjal na to, da naj bo Avstrija kot močnejša napram slabejšemu velikodušna. To je dalo nekim časopisom in tudi nekemu gospodu iz te zbornice povod, da so mi delali očitke. A kaj čitam zadnji čas v »Zeit«? Da se je prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand v zadnjem času deklariral kot zaščitnik miru, izrešil naslednje besede (čita): »Močni mora biti v prepiru s slabejšim prizanesljiv in sme dati zaščitno samo tedaj, če se temu ni več izogniti.« Konstatiram torej, da sem v prav dobi družbi, ker se ta izrek njega cesarske visokosti skoro popolnoma vjema z nazori, ki sem jih tu izrazil. (Cisto prav!)

Gospoda moja! Vidim, da sem tudi v neki drugi zadevi zadel v črno. Opozarjal sem namreč na to, da gospodje Madžari komaj čakajo na vojno. Zaradi tega so me madžarski listi hudo napadali. Konstatujem, da me je to jako veselilo, ker vidim, da sem opozarjal na neko nevarnost za našo državo.

Zdaj moram, gospoda moja, še na nekaj opozoriti. Izkazalo se je, da obrekovanja v Avstriji še nikdar niso tako čevetela, kakor v teh težkih časih. Zlasti proti nam Slovincem so bila ta obrekovanja naperjena. (Klic: Konec! Konec!) Tu, gospoda mo-

ja, imam »Grazer Tagblatt« št. 77. Prosim, gospoda moja, poslušajte to. V tem listu je kakor se pravi iz Ljubljane od nekega ondotnega Nemca poslana brzobjavka, ki se glasi: »10 milijonov kron avstrijskega denarja Srbom« (Klici: Konec! Konec!) Prosim, gospoda moja, poslušajte, to je tako važna stvar, da bi mogla tudi gospode zanimati. Tam je rečeno: »V ponedeljek je konsorcij dvema v Ljubljani nahajajočima se pooblaščenca srbske vlade izplačal 10 milijonov kron kot prvi del obljubljenega posojila 20 milijonov kron« (Čujte! Čujte!) Gospoda moja! Ne najdem izrazov ogorčenja, da bi tako trditve po zasluženju ožigosali. Če so to, gospoda moja, tisti dobrodušni Nemci, ki so to brzobjavko poslali »Grazer Tagblattu« in o katerih je govoril tovariš Marekhl, potem spoznate iz tega, kakšni ljudje so ti Nemci. (Klici: Konec! Konec!)

Ozreti se moram še na nekatere opomnje gospoda domobranskega ministra...

Predsednik: Gospod poslanec! Prosim, da se strogo držite okvira dejanskega popravka.

Posl. Hribar: Prosim, to je dejansko. Saj moram vendar odgovoriti nj. ekselenciji. (Medklici.)

Predsednik: Prosim — no bene debate. (Medklici.)

Posl. Hribar: Ni debate — popravljam samo dejansko. (Medklici.) Popravljam dejansko, da proti 27. pešpolku v Ljubljani ni nobenih predsodkov. Popravljam dalje dejansko, da samo proti tistim organom tega polka, ki so kaj zakrivil — in to se je priznalo — ljubljansko prebivalstvo vendar ne more postopati z ljubeznijo.

Popravljam dalje dejansko, da je domobranski minister, da vzdržuje pojasnila, ki jih je dal v delegaciji vojni minister, to se pravi, da je vojni minister v delegaciji povedal in sam priznal, da je vojaštvo v Ljubljani streljalo na bežečo množico. (Čujte! Čujte!) Gospod domobranski minister je opozarjal na to, da so se Belgijci v času potresa v Ljubljani jako hvalevredno obnesli. To je resnično, mislim pa, da jim tega ni všteti kot zaslugo, ker ima vojaštvo dolžnost tako postopati pri enakih prilikah. Popravljam pa dejansko, da si pešpolk št. 27. s tem še ni pridobil pravice, z življenjem mirnih ljubljanskih meščanov tako počenjati, kakor se zgodilo 20. septembra. (Pritrjevanje.)

Končno popravljam dejansko, da to, kar sem navedel, sloni na zapisnikih deželnega sodišča, in po-

pravljam dejansko, da me danes jako veseli, da so bili ti zapisniki v prepisu ohranjeni. Popravljam dejansko, da bi bili sicer — po izjavi gospoda domobranskega ministra — kakor se vidi, ti zapisniki najbrž izginili. Naposled konstatiram, da sem prišel na Dunaj s trdnim sklepom, glasovati za rekrutno predlogo in da sem se za to zavezal tudi v »Narodni zvezi«; da pa mi je izjava gospoda domobranskega ministra naredila nemogoče, vztrajati pri tem namenu. S tem končam. (Živahno odobranje in ploskanje.)

Višja dekleška šola v Ljubljani.

Od l. 1896. obstoja to žensko izobraževališče, iz katerega je izšlo že na stotine slovenskih deklet, ki so zanesle izobrazbo in narodno zavest po naši domovini, zlasti po beli Ljubljani. Priznati se mora, da se pozna vpliv te šole zlasti v Ljubljani kakor tudi drugod. Požrtvovalni občinski svet ljubljanski pa je napravil velik korak naprej, ko je sklenil ustanoviti v Ljubljani šestrazredni dekleški licej, ki se je otvoril s prvim razredom v šolskem letu 1907/8. Višja dekleška šola je bila prenapolnjena, da so včasih bile potrebne vzporednice. Sicer se je reklo, da po ustanovitvi liceja preneha višja dekleška šola, vendar so vsi prijatelji slovenskega šolstva upali, da ostane tudi ta šola, ki s samo 3 letniki za odraslejša dekleta ustreza mnogim, zlasti izvenljubljanskim staršem.

Tembolj nepričakovano je prišel letošnji sklep občinskega sveta ljubljanskega, da že s šolskim letom 1909/10 odpade prvi letnik, za njim po vrsti drugi in končno cela višja dekleška šola. Opuščanje potrebnih šol pomeni kulturno nazadovanje. To navadno dela le nam sovražna vlada, ki je n. pr. gimnazijo v Kranju dvakrat prekinila, in zdaj ima ista gimnazija skoro 100 dijakov več kakor obe nemški na Kranjskem! Po slabem zgledu vlade se ne sme ravnati narodno — napredni občinski svet ljubljanski. Zato hočemo z naslednjimi vrstami dokazati, da je višja dekleška šola potrebna, in upamo, da ista še ni definitivno pokopana ter da se stvar še da popraviti, kakor se je pred nekaj leti rešil pedagoški težaj višje dekleške šole.

Nekaj statistike.

Ker bo treba večkrat trditve podpreti s številkami, zato podaje-

LISTEK.

Matija Smola.

... »In tako moj dragi me prenaša moja smola že od nekdaj. Vrag vedi, kako to pride, da se ne morem obracati v boljši družbi. Posebno pred posamezniki imam strašen strah. Če krozi kaka mastna omaka okolu mene, vidim že naprej v duhu, da jo bom razbil. In, ko pride vrsta name, se strahu kar potim, posoda klobučice v moji tresoči se roki, se znajde, in urno poprimem z drugo roko in — resnično, moje ljubke sosedice nova blekla plava v najlepši masti. Če pa enkrat tako, zame rabeljsko kosilo ali večerja mine, ne da bi razlil omake ali prevrgel kozarca, ali pustil masti nož na tla, ne da bi stopil do psemu psu na rep ali se neumestno blekal napram hišni gospodinjici, — gotovo gotovo napravim kako neumnost, da odidem osramočen. Priatelj! Ne imenujem se zastoj Matija Smola! Nomen est omen! Obe-
... »E, radi tega bi se jaz že ne

obesil. Pa ne sprejmi vabila! Reci, da si bolan.«

»Sem že enkrat dal po svoji gospodinji raztrositi vest, da imam kolero. Nič ni zaleglo. Zvabil me je isti suhi koncipijent Krese, da sem šel k Sodnikovim. Res, prijetno je bilo in globoko se oddahnem po večerji, da je šlo vso srečo. Takrat pa menda sam hudič prinese stare tete Marte malega pinča, ki se mi zapodi pod noge. Urno se hočem ogniti ščenetu, pa kaj — smola je smola! Pritisnem s peto rep male pošasti ob tla, da je cvilila kakor doljenjska železnica pri Ponikvah. In, saj veš! Teta Marta ima tisočake, Sodnikovi so pa edini sorodniki. Kdor se pa zameri pinču, se zameri tudi teti Marti in njenim tisočakom. Tako urno sem jo pobral, da sem si med vratni odšcepil lep kos škričev svoje nove, črne suknje.«

»Tudi jaz sem že slišal o tem tvojem najnovejšem junaštvu. Teta Marta se strašno jezi in le pod tem pogojem ostane še pri Sodnikovih, če ne prideš ti nikdar več tja...«

»No, s tem mi je storila teta Marta pravzaprav veliko uslugo. Ali, apropos, si že kaj izvedel o tem, da sem se ta predpust ženil?«

»Hm!...«

»Oprost. Pozabil sem, da te ni bilo doma. Torej, tega še ne veš! Res je, ženil sem se in tudi oženil bi se, pa kaj — sedaj je že vsa ljubezen adijo!...«

»Častitam! Kaj bi ti z ženko!«

»Imaš prav! Sam ne vem več, kaj mi je bilo in zadovoljen sem, da vstanem še samec — samo, če ne bi bil za eno nesmrtno blamažo bogatejši.«

»To je seveda slabo!«

»Še več kot slabo, to je — e, naj bo, kar hoče. Torej, kar naenkrat se zaljubim v plavaloso Pintarjevo Maro. Gotovo jo poznaš. Jako čedno dekletce je! Dostop sem imel v hišo staršev in zdelo se mi je, da sem ji všeč. Da bi ji bolj ugajal, sem se začel skrbneje oblačiti, zviljal sem se krog nje, kadar se je sprehajala, skratka, obnašal sem se zaljubljeno, kakor v dijaških letih. Znano ti bude, da spada tu v našem mestu k bon-tonu napraviti zjutraj ob devetih pred hišo svoje izvoljenke kratko promenado, če pogleda kraljica tvojega srca skozi okno, se lepo in elegantno pokloni in pozdravi ter nekoliko vzdihni. Seveda sem tako delal in imel veselje, videti vsakokrat svojo angelja na oknu, ki se mi je ljubko smehljala. Neko jutro je pa bilo strašno blatno na cesti. Šel sem,

da bi varoval skrbno zlikane štiflete, na prstih in delal korake kakor petelin. Ravno pred hišo moje izvoljenke je bilo blato lepo snažno postrgano in nekoliko vstran nagromadeno v velik kup. Vesel sem bil te snažnosti, ker sem lahko krepkeje stopil, ne da bi se oblatil. Moj angelj je ravno gledal jakob milostno name, vesel potegnem klobuk z glave, ga zavijim lepo v loku po zraku in — moja smola — pokrivalo mi smukne iz roke in odleti naravnost v nagromadeni blatni kup. Stal sem kakor »okamenel. Klobuk je bil zarit v blatu in postal seveda neporaben. Nepokrit pa te ne bi rad šel naprej.«

»Pa vse to vendar še ni vzrok, da...«

»Prosim te pusti, da povem do konca. Torej jaz stojim in premišlujem, kar zaslišim nad seboj zvonko in veselo smenjanje svoje oboževanke. Iz na neprotni strani ležeče kavarne pa je grmel smeh mnogobrojnih gostov v vseh mogočih glasovih in »aportel Sultan« zaslišim neki glas. Velikanska doga človeške dolgosti pridirja, zagrablji izgubljeni klobuk z zobmi, leti k meni in se postavi na zadnji nogi ter me potreplja s prednjima tacama po ramah in mi tako slovesno izroči blata kapajoči corpus delikti. Kar ti tukaj z mnogimi bese-

dami pripovedujem moj dragi, se je zgodilo v par trenutkih. Kakor primrznem sem stal in šele vsiljivost vlnudnega psa me je spravila zopet nekoliko k sebi. Krohotajoče smejanje se je glasilo iz kavarne in ko pogledam z zadnjim, nežnim pogledom proti oknu, sem videl, kako si je ona mašila robec v usta. To mi je bilo pa že preveč. Jezno zagrabim klobuk in udarim z njim doko po nosu. A mrčina ni razumela šale. Prime me za kravato, jaz pa se odtrgam in odbežim, vražja zverjad, par drugih psov in poulična mladina pa za mano. Priletel sem domov ves usapljen in pobit. Lahko si misliš, da je bilo moje ljubezni konec, posebno še, ko sem pozneje zvedel, da je brezsrčna in ketna moja oboževanka poklicala vse svoje častilce na to uro v kavarno, da bi obendovali mojo promenado.«

Iz srca sem pomiloval ubogega prijatelja, on si je pa ravnodušno prižgal cigareto in rekel odhajajoč:

»Vidiš, tako je! Ne kaže drugega, kakor, da se obesim. Pa kar sedaj grem domov in si potegnem vrv okovratu. Zvečer pa, da ne pozabiš je pri »železnici« ribja gostija. Tam se vidiva. Nazdar!«

Bert. Lakner.

mo kar tukaj v celoti lanko in letošnje statistiko liceja, višje dekliske šole in pedagoškega tečaja, ki naj pripravljajo absolventke višje dekliske šole za zrelostni izpit na c. kr. učiteljsko. Razdelili smo gojenke po bivalisti staršev, ne po rojstnem kraju.

		1907/8			1908/9		
		jub. skih	z. na njih	vseh	jub. skih	z. na njih	vseh
Licej	1 razr.	22	14	3	31	18	44
Višja dekl.	1. letn.	42	38	8	58	44	13
Višja dekl.	2. " "	27	22	49	45	24	69
Pedagoški tečaj	3. " "	16	13	3	23	14	37
skupaj		123	102	22	194	129	323

Pedagoški razlogi.

Prvi oziroma, ki naj odločajo pri šolah, so vsakega pedagoški ali vzgojni. In tu nam naša statistika kaže, da niti šestdeset let licej sam ne bo zadovoljil za ukaželjne dekliske iz vsega slovenskega ozemlja, kakor dozdaj ni zadovoljala višja dekliska šola, ampak potrebna sta oba zavoda, da ne bo nobeden prenapolnjen, kar zelo otežuje uspešen pouk in dobro vzgojo. Nadalje vidimo iz statistike, da je letos v 2. razredu liceja več gojenk, nego jih je bilo lani v 1. razredu. Najbolj obiskana pa sta 1. in 2. letnik višje dekliske šole, ki sta namenjena 14.—16. letnim dekliskam. Pričakovati torej smemo, da bo v višje razrede liceja še večji pritisk, če ne bo več višje dekliske šole, ker se zlasti zunanji starši iz materialnih vzgojnih ozirov težko odločijo, da bi dali 10 do 11 letno dekletce na 6 let iz doma. Če pa bodo višji razredi liceja dobivali vedno nove gojenke, bo s tem enakomerno napredovanje zelo oteženo, če ne naravnost onemogočeno. Zato naj ostaneta oba zavoda: licej za ljubljanske in za one izmed zunanjih, ki lahko vzdržujejo svoje hčerke več let v Ljubljani, če dobe primerno stanovanje, n. pr. v internatu »Mladika« — višja dekliska šola pa za one, ki bi po 8 razredni ljudski šoli svojim hčerkam radi pridobili boljše izobrazbo in narodno vzgojo v 2 do 3 letih.

Narodni moment.

Bolj kakor vsi drugi razlogi se mora pri vprašanju višje dekliske šole upoštevati narodni moment. Pomisliti je treba, da sta licej in višja dekliska šola v Ljubljani sploh edini narodni izobraževalski za dekliske. Za izvenljubljanske je brez dvoma primernejša višja dekliska šola s krajšo učno dobo za odrasle dekliske. Če ne bo višje dekliske šole s pedagoškim tečajem, pa bodo slovenska dekleta prosila za sprejem v razna nemška samostanska učiteljska, v Huthov zavod in razne nemške gospodinjske šole na Stajerskem in Koroškem. Kateremu Slovenceu je vseeno, ali hodi slovensko dekletu ponosno s slovenskim znakom v slovenski zavod v Ljubljani ali pa obiskuje nemški zavod, kjer se ji vsiljuje navidezno impozantna tuja kultura, tako da ubogo revčice nazadnje komaj upa priznati, da je Slovenka? Ali naj odpravljamo obstoječe in dobro obiskane slovenske šole ter silimo svoje otroke v tuje šole, od koder tuji otroci naše izganjajo z besedami: »Geh du in die slovenische Schule, du hast in unserer Schule nichts zu suchen!«

Iz narodnih ozirov moramo odločno pobijati strokovnjsko mnenje, ki je baje bilo odločilno za sklep občinskega sveta, češ, da se višje dekliske šole povsod opuščajo in se ustanavljajo liceji. Ne raste vsaka cvetlica na vsakem vrtu, kamor je presadiš. Kar je primerno za druge narode, ki imajo vseh vrst šolstva dovolj, še ni dobro za nas. Mi ne smemo opustiti šole, katere potrebo najbolj dokazuje dejstvo, da ima letos v 1. in 2. letniku vzporednice! Sicer pa ni res, da drugod ni višjih dekliskih šol. Ravno praktični Nemci jih imajo v Bozenu, Inomostu, Hebu, Liberehu, Opavi in še drugod.

Gospodarski moment.

»To je vse prav lepo«, bo rekel ljubljanski občinski svet, »zakaj pa bi ravno Ljubljana morala nositi stroške za oba zavoda, licej in višjo deklisko šolo?« Ker je Ljubljana slovenska prestolnica! Sicer pa bomo videli, da tudi v materialnem ozirov za mesto ne bo preveč škode. Proračuni mestne občine Ljubljanske za leto 1909. izkazujejo za višjo deklisko šolo in licej potrebščine 39.678 kron. Za pokritje se navaja ukovina, prispevek c. kr. ministrstva za uk in bogočastje ter prispevek dežele kranjske, skupaj 25.000 K, tako da znaša primanjkljaj, katerega mora pokriti mesto, okroglih 15.000 K. Statistika pa nam izkazuje letos 129 zunanjih gojenk. Vsaka teh potroši najmanj 50 K na mesec v Ljubljani, marsikatera gotovo tudi nad 100 K mesečno. Že to tvori na leto blizu 100.000 K kosmatih dohodkov za Ljubljano. Če vzamemo 15% od tega

za čisti dobiček, kar nikakor ni veliko, je zgornji primanjkljaj že pokrit. Ne smemo pa prezreti, da tudi starši pridejo večkrat obiskat hčerke in pri tej priliki nabavijo svoje potrebščine v Ljubljani. Stajerka, mati gojenke višje dekliske šole, je prej nakupovala v Mariboru ali v kakem drugem nemškem mestu; odkar je hčerka v Ljubljani, se je tudi trgovsko težišče cele rodbine premaknilo v Ljubljano, obleke in druge potrebščine se naročujejo tukaj. To je zagotovljeno tudi za bodočnost. Gojenke so se navadile ljubljanskih trgovin in modnih salonov in mnoge bodo jim ostale vedno zveste. Dobri narodni gospodarji morajo vse to upoštevati in se ne smejo bati tudi večjih žrtv. Le primerjajmo, kaj store v tem ozirov nemška mesta ob meji, n. pr. Ptuj ima ob železnici pri Dravi lepo stavbo za deklisko meščansko in gospodinjsko šolo. Daleč čitljivi napisi delajo reklamo za nemško kulturo, ki se prodaja v tem posloplju. Celotno v Ljubljani pešice Nemcev ne zadostujejo nemške mestne šole, ne nemška samostanska ljudska in meščanska šola s učiteljskim in ne pretežno nemško državno učiteljsko. Nemci se dobro zavedajo, da je bodočnost onega, ki ima šolstvo. Z velikimi žrtvami so si ustanovili in vzdržujejo strogo nacionalni Huth-Hansov zavod, v katerega prosiijo tudi Slovenke in bodo še bolj prosile, če bomo Slovenci opuščali potrebne slovenske šole. Zato se mora višja dekliska šola ohraniti tudi poleg dekliskega liceja.

A če bi tudi obveljalo načelo, da se naj višja dekliska šola umakne liceju, potem še je letos vsakega prežgoda, da bi se opustil prvi letnik, ko ima licej še komaj 2 razreda. Ali naj 14 in 15 letne dekliske, ki bi sicer vstopile v višjo deklisko šolo, zdaj gredo v 3. razred liceja, kjer bodo sedele 12 letne dekliske?

Končne opombe.

Ker že razpravljamo o višji dekl. šoli in dekliskem liceju, naj nam bodo dovoljene še nekatere opazke. Duh časa, ki veje dandanes, je odločno demokratičen. Slovenci nimamo aristokracije in nam je tudi ni treba umetno vzgajati. Borba za obstanek poedincev, kakor vsega naroda zahteva ne le celih mož, ampak tudi skozinsko zanesljivih značajnih žen. To edino bodi merodajno pri vzgoji naših deklet. Naše dekliske šole se naj ne smatrajo za šport dozdnevni aristokratov. Izobrazba bodi enako pristopna revnim kakor bogatim. Zato je treba večje liberalnosti pri oproščanju solnine. To je davek, ki ga nihče rad ne plačuje, kar naši narodni sovražniki zelo izkoriščajo.

Naše deklisko izobraževališče mora v prvi vrsti vzgajati dobre matere in varčne gospodinje. Pedagoška izobrazba deklic se mora bolj upoštevati, ker se nujno potrebuje pri vzgoji otrok. Mlade matere naj dobro poznajo važnost otroške vzgoje. Od dobrih mater je odvisna bodočnost naroda. Potrebujemo pa tudi izobraženih in varčnih gospodinjo, ne pa pavov, ki mislijo samo na lišp in žrtvujejo rajši po 100 K in več za kak klobuk nego malenkost za dobrodelne narodne namene. Dekleta se morajo učiti gospodinjstva, ne pa vzgajati za same zabave in veselice. Značilno za naše razmere je, da se pri nas dobi denar za narodne namene le z veseljami! Poleg tega se mora nuditi dekletom prilika, da se pripravijo za samostojni praktični poklic. Če ima deklet poklic in ga ji ni treba izvrševati, je brez dvoma boljše, kakor če bi naenkrat bila odkazana na lastni zaslužek, a se za noben poklic ni izučila, ker se je v mladih letih pripravljala samo na zabave in na lov za ženino. Boljša žena in mati bo ona, ki ne vidi v zakonu samo svoje oskrbe.

Višja dekliska šola v zvezi s pedagoškim in trgovskim tečajem pripravljajo za učiteljsko in trgovsko službo in omogočajo tudi vstop k pošti. Absolventkam javnih dekliskih licejev so odprti isti poklici in razen teh še: profesura na dekliskih licejih, farmacija (lekarništvo) z dopolnilnim izpitom iz latinščine in še nekatere ugodnosti, ki so razvidne iz izvestja mestnega dekliskega liceja v Ljubljani.

Pri tej priliki še naj opozorimo ljubljanske starše na vzorno ljudsko šolo društva »Mladika« kot pripravnico za mestni dekliski licej, zunanje pa na dobro urejeni slovenski internat pod strokovnim vodstvom istega društva, ki bo si v kratkem postavilo lastni dom poleg mestnega dekliskega liceja.

Po cerkniških shodih.

Iz Cerknice, 2. aprila.

Kdor je bil na obeh naših shodih v Cerknici in primerja klerikalno pisavo o njih, sprevidi takoj maliciozno zavijanje resnice. Zlasti naš sadnji shod je bil jako zanimiv radi udeležbe

naoprotnikov. Kdor bere 69. številko »Slovenca«, kako so se cerkniški liberalci prali, se mora smejati, kako ti ljudje s namenom lažejo, zavijajo resnico in vedoma samoljijo to, kar jih najbolj peče. Naš namen ni zavračati klerikalno lažnjivo zavijanje. Kdor s namenom laže in obrekuje na verski in katoliški podlagi, ta je podla duša, tega ne pridobiš s objektivnostjo in resničnostjo, marveč je boljji takšen gnoj pustiti popolnoma na miru. Mi hočemo pribiti s tem le podla in nesramna sredstva nasprotnikov, kako ti ljudje vedoma sovražijo resnico, da vodijo ljudi na nos.

Trditve, da je dr. Tavčar sabavljjal samo proti dr. Lampetu, je laž, ker on je dokazal, da je dr. Lampe imun, in kot tak je s namenom lagal o županu Šerko, da je glede slabe razdelitve krmil vsega on kriv. Daje to nesramna laž, dokazujeta preklica grahoveškega župnika Rajčevića in izjava obč. sluga.

Naročilo na krmila je pisal cerkniški dekan s sporazumljenjem župana. Čemu naj bo potem vsega kriv župan, dekan pa nič?

S poudarkom je dr. Tavčar povedal, da je politika dr. Lampeta popolnoma izpridila, kar je za katoliškega duhovnika, dež odbornika in sodruidnika »Slovenca« v resnici žalostno. Ako izprideni vodijo naše ljudstvo, ni pričakovati potem uspešnega in nepristranskega delovanja in uspehov. Da v resnici izprideni sedaj vodijo klerikalno politiko, razvidimo iz pristranske delitve krmil, radi česar vlada na vsej črti splošna nezadovoljnost, dalje iz laži, obrekovanja in zavijanja resnice »Slovenca« in »Domoljuba«.

Da bi župan Šerko odstopil iz oestnega odbora, da se še nadalje odtrži kot cestni načelnik, je preneum 10. To mora trditi največji naičnež. On je odstopil le radi tega, ker je trikrat pisal na četini odbor, kaj naj počne s cestnim nadzornikom Mlavcem, ker ni več sposoben za službo, a doktor Lampe kot referent o cestnih zadevah pri dež. odboru ni dal na vsa tri pi sma niti odgovora. Pač pa je trdil na klerikalnem shodu, da župan Šerko hoče komandirati vso Kranjsko deželo. To je povod njegovega odstopa in z njim vsega cestnega odbora. Radovedni smo sedaj, kako bodo klerikalci vodili cestne zadeve.

Čuina je tudi ta trditev, da bi moralo županstvo za delitev krmil imeti večjo skrb, ko je vendar obče znano, da je imela klerikalna Gospodarska zveza vse v rokah. Ako je županstvo dalo objaviti razne oklice, je v polnem obsegu spolnilo svojo dolžnost. Ljudje so imeli te oklice kakor drugih več, malo za mar. Ko so se pa delila krmila, so se šele spomnili na napako, ker niso ničesar naročili.

Ako je ena ženska slišala radi naročitev otrobov, kakor je povedal na shodu kaplan Podbevšek, in drugi ne, je naša trditev resnična. Razume se, da v takem slučaju mora biti za vse nemarnosti eden kriv radi lepšega — in to je župan. On naj hodi vsem klerikalcem po občini občini okoli trobit na uho in jim vsiljevati krmila. To je jasen klerikalni manevar radi volitev in nič drugega — a ta manevar je nepošten, ker nima nobenega soglasja s klerikalno stranko, ki s ponosom bije na svoje prsi z vero in katoličanstvom.

Dopisnik »Slovenca« trdi, da je kaplan Podbevšek temeljito ovrgel vse dr. Tavčarjeve trditve. To je preneumno. Podbevšek se je v resnici blamiral, ker so bile vse njegove trditve z dokazi pobite.

Kdor je na shodu javno preklisal najhujšo obtožbo zoper Alfr. Šerkota, češ, da je ta trdil, da naj vero vzame hudič in ljudstvo zapeljal proč od Rima, ta ni sijajno zavračal. V največjo zadrego je Podbevška spravila opazka dr. Tavčarja, da je bil poslanec učitelj Jaklič discipliniran in dobil ukor radi goljufije pri volitvah, ker je bil pri sodišču v Novem mestu obsojen. Kaplan je javno povedal, da goljufija v politiki ni nič. Na to je sledilo res hurosko ploskanje in vpitje, ker je s tem dokazano, da naš klerikalizem ima v politiki resnično jako široko vest: goljufija, laž, obrekovanje, sovraštvo, prepir, zavijanje resnice, zloraba vere in premoč drugih reči, ki bijejo naši veri naravnost v obraz, ni vse skupaj nič, ker s tem se nerazodno ljudstvo pridobiva za stranko na verski podlagi. Namen posvečujo sredstva, je geslo našega klerikalizma! Koliko časa bo pa to trajalo?

Laž je tudi, da je Podbevšek temeljito zavrnil dr. Tavčarja, ker je ta duhovščini odrek volilno pravico in vtikanje v politiko, ker tega dr. Tavčar nikdar ni trdil. Pač pa je rekel, da je duhovski stan nekaj vzvišenega, ker nam duhovniki osnanjujejo sveto vero, delijo vs. sakramente in tolažbo ob smrti uri, zato je sanje prav velikokrat politika kodljiva stvar. Ta lahko duhovnika popolnoma ispridi, kakor dr. Lampeta. Zato se mu sdi borba naše duhovščine v politiki ne-

dostojna in neprimerna. S tem pa ni rečeno, da je odrek duhovščini pravico voliti in vtikati se v politiko. Naj volijo in se bavijo s politiko, a to naj bo dostojno, stanu primerno, in naj odgovarja verstnim načelom, ne pa lažem kakor v Cerknici.

Smešna in obenem nespametna je trditev, da cerkniški župan ni dal prav nič razglasi duhovnikom radi krme. Čemu naj pa daje županstvo duhovščini po cerkvah oznanjati, ko je imelo klerikalno vodstvo to zadevo v rokah? Dolžnost tega vodstva bi bila poskrbeti za pojasnilo ljudstvu po cerkvah potom duhovščine. Cer kniški dekan bi moral to storiti, ako pa ni on dobil navodila za to postopanje, ne zadene tudi njega nobena krivda, marveč vodstvo klerikalne gospodarske zveze.

Smešna in neumna je trditev, da bi Podbevšek še rad kaj povedal, pripravljeni so bili še drugi govorniki, toda kdo naj takim teroristom govori. Za vsako besedo so lovili Ravno tako so lovili gosp. Korčeta. Lovili so za vsako besedo, a pobita je bila vsaka laž s dokazi. Zato in za nič drugoga je moral klerikalni govornik končati. Temeljito so mu zaprli sapo; resnica ni bila nikdar terorizem, marveč klerikalna laž je terorizem, s katero se danes vara ljudstvo na verski podlagi. Kar se pa tiče g. Korčeta, smo pre pričani, da bi boljše bilo zanj, ako bi ostal doma za pečjo.

Kakor je dr. Tavčar omenil glede Žagarjevega avtomobila, je bil on prvi v dež. zboru zoper vpeljavo avtomobila na cerkniški cesti. Tedaj je zavpil Korčeta dvakrat med glasnim gorvorjenjem drugih: »Gospod doktor, vi lahko lažete kolikor hočete!« Oho! kaj govorite! so zavpili okoli njega stojiči. Nato je popravi: »Čast vam, g. doktor, čast vam!« Šel je potem se prerokovat z dr. Tavčarjem v njegovo bližino. Ker je bil dr. Tavčar nejevoljen radi njemu občane laži, začel je tajiti, da tega ni rekel. Ble so takoj priče na mestu, a kljub temu je tajil. Možu se je v razburjenosti morda zareklo, kar se lahko vsakemu pripeti, a lepo ni tajiti, ko je vendar to več navzočih slišalo. Njegove zadnje besede: »Če ste vsi za proč od Rima, sem pa tudi jaz«, so vzbudile kolosalen smeh. Tako se je mož v javnosti osmešil, cesar bi se ne zgo dilo, ako bi ostal doma za pečjo. On ni posvetil nobeni vsiljivi priči prav nič, da bi morale te molčati, kakor laže dopisnik, marveč zborovalci so njemu posvetili, da je moral osramo čen nehati.

Značilno je, da je imel kaplan okoli sebe nekaj somišljenikov, ki so na povelje ugovarjali ali ploskali. Veliko smeja je povzročilo, da so ti Podbevšku in Korčetu ploskali z liberali vred. Ravčki niso razumeli, čemu se ploska — to je razsodno ljudstvo!

Nepriistransko sojeno, je bil ta shod jako zanimiv in tudi podučen. Tukaj se je očitno pokazalo, da ima laž kratke noge.

Ako bo imela narodna napredna stranka več takih shodov, se bodo te kratke noge še bolj skrajšale.

Sedaj hodi po občini kaplan Lavrenčič in prireja shode z notarjevim solioitatorjem Kocijanom po vaseh. Lavrenčič je baje dobil pri ordinariatu dopust radi volitve županstva v Cerknici. Vera mora biti res v veliki nevarnosti, da jo hoda ta dva moža reševati z Dolenjskega hoditi v Cerknico v sedanjem postnem času, ko ima vsak duhovnik doma čez glavo dela, je pač čudno. Zdi se nam, da ima dr. Tavčar popolnoma prav. Kaj vera, zgledno življenje, to ni nič — pijacha, agitacija, politika, laž in borba za klerikalizem, to so ideali naše politikujoče duhovščine po Lavrenčičevem izgledu. Sedaj delujejo štirje duhovniki, solioitator in drugi za zmago, župan Šerko in somišljeniki se pa ne ganejo. Prav imajo! Ljudje naj poskusijo enkrat druge može, ki imajo polna usta: vse za ljudstvo, bomo videli, ako bo to ljudstvo zadovoljno ali ne.

Glas iz Škofje Loke.

Doslej je napredna slovenska javnost imela že mnogo opraviti z našim, sicer več političnim kakor pa krščanskim župnikom Avguštinom Sinkovcem. Mi bi moža seveda najrajši pustili uživati idilični mir v udobnem škofjeloskem župnijskem posloplju, ako bi to bilo sploh mogoče. Prav dobro vemo, da ga naši opomini ne bodo izmodrovali, a tudi na misel nam ne prihaja, da bi ga sku šali napeljati na pravo pot. Kar je, to je, na stara leta se taka zagrizena narava ne da več slepa prenarediti. Vemo, da pri njem vse naše pisanje in govorjenje ne izda prav nič, vemo, da ima kožo neobčutljivo in da je trda, kakor slonorogova, pretrda pač, da bi se ga prijeli naši, naj si bodo še tako blagohotni nauki. Toda mi tudi nismo zato njegovi župniki, da na nas letijo skoro vsako nedeljo strupene puščice iz njegovih ust. Nje-

govemu neprestanemu izzivanju se moramo upreti v javnosti in mu povedati, kar mu gre. Župnik Sinkovec je bil poslan iz Jesenice k nam, da reši klerikalizem v Škofji Loki pogina in da skuša zadati smrtni udarec na predni misli. S svojo politiko jo je mož zavezil. Že 5 let je v našem mestu in njegovi uspehi so ti, da si je nakopal med lastnimi pristaji več sovražnikov, kakor pa ima las na glavi. Celo kmetije vedo o tem dušnem pastirju pripovedovati takih stvari, ki ga docela kompromitirajo. Vsak razsoden človek je takoj na jasnem, da je mož napravil še tisto trohico spoštovanja, ki ga je d. nedavna še užival le pri Gorjancih. Kajti o tem, kak »ugled« je užival v svojih dosedanjih službenih mestih, zlasti na Dolenjskem, kjer ga imajo še v posebno »dobrem« spominu, ne čemo na tem mestu razpravljati. Njegov mežnar bi mu tudi znal marsikaj povedati. Naj ga le vpraša, kaj se mu zadnjič kmetije na Suhi sporočili. Čuditi se torej ni, da so mu tudi naši sicer prekrotni meščani pokazali, da se ne marajo pustiti še nadalje komandirati od takega župnika, kakor je Avguštin Sinkovec. Pri zadnjih občinskih volitvah je odletel iz občinskega odbora, kakor je dolg in širok. Ne verujemo, da se bodo naši mestni volilci dali omeščati pri prihodnjih občinskih volitvah, pač pa pričakujemo, da pokažejo isto zavednost, kakor zadnjič. Saj bi tudi sramotno bilo, da bi jih v tem ozirov prekosili preprosti kmetijski volilci v Javorjah pri Poljanah, ki so samostojno, brez najmanjšega pritiska od naprednjakov pri zadnjih občinskih volitvah dne 10. marca t. l. odpravili iz občinskega odbora župnika in vse njegove najboljše pristaje. Našega župnika Sinkovca vsi dobro poznamo, da kjerkoli vtakne svoj nos, provzroči samo zdražbo. Velika njegova zasluga je ta, da živi del našega meščanstva v medsebojni razprti. Tega bi gotovo ne bilo, ako bi se župnik Sinkovec ravnal po besedah Odršenika, ki je dejal: »Mir Vam bodi! Svoj mir Vam prinášam!« On pa ne prináša miru. Vedno hujska zoper naše mirne meščane in seje med njimi seme razdora. Ne mir, nego prepir in sovraštvo nam je prinesel, kar vidimo in slišimo sleherni dan. Znano je, kako niti s svojim sosedom ne more živeti v miru. Iztaknil je neko malenkost, ki ni vredna, da jo sploh omenjamo, on pa je za to vložil proti njemu tožbo, ker noče živeti v miru. Stari in vrhu tega še skoro na smrt bolni sosed, ki ni seveda njegov somišljenik, je moral mesece in mesece prenašati situacijo in nagajivost svojega župnika sosedu, župnik pa ker mu je povsod izpodletelo, gnal je brezupno pravdo do zadnje instance, kjer je tudi do »fermenta« pogorel. Sedaj ima vsaj sosed mir pred njim, toda zdravja, ki ga je vesled skrbni in jeze zapravljal, mu župnik ne more povrniti. Že zgoraj smo omenjali, kako nas Ločane župnik Sinkovec napada vsako nedeljo. K njegovim pridigam je treba iti, in slišalo se bo mesto razlage božje besede in oznanjevanja miru in ljubezni, kako se mož zaganja v razne mu neljube osebe. Se to mu ni dovolj, da hodi par naprednih meščanov vsako nedeljo k maši v kapucinsko cerkev, kjer imajo svoj posebni prostor. V svoji pridigi se je Sinkovec nad tem »grogodejstvom« znošil, ozmerjal jih je vsevpred in jim očital, da se med pridigo rajši sprehajajo po vrtu, kakor da bi v cerkvi poslušali pridigo Sinkovca najbolj sovražni »Sokola«. Proti njemu dela na vse pretege in zarotil se je, da ga mora »uničiti«. Kakšen uspeh bo rodil njegov brezmejni srd ne samo proti »Sokolu«, nego tudi proti vsemi drugimi na rednimi loškimi društvi, to bo pokazala še bodočnost. Pa menimo, da nam ni treba biti posebno proroškega duha, ako že danes izjavimo, da najbrž niti Sinkovec niti oni drugi reatačar, ki ž njim ramo ob ramo delujejo s vsemi kriplici na »uničenje« loških liberalcev, ne bode dočakala obisti njenja njune »goreče in pobožne« želje. Najbolj razvname našega Sinkovca kako prireditve naših naprednih društev. Takoj se razkoraci na prižnici, odkoder razlaga hinavskim loškim terojalkam, kako je zavladal hudobni duh nad loške naprednjake in kako hudobar slavi svoje orgije v čitalnici, sokolski telovadnici ali v kaki napredni gostilni. Zadržjo nedelje je sikal in obiral loške gospodičarje, ker so se v minolemu predpustu udeležile plesnih vaj »Sokola«. Razumelo se, da so ob razkritju tega »pregreznega« dejanja pobožne škofjeloske terojalke globoko zavzdihnile in svoj oči povzdignile do Sinkovca z gorelim molitvijo, da bi Vsegaomogoči vse kaznoval te hudobne liberalne grešnice in jih obispal s ognjem in žveplom. Sinkovec jim tega seveda ne koli ne pove, da tudi katoliški škof in kardinali hodijo na plesne, kjer imajo priliko gledati močno na-

(Dalje v prilogi).

galjene plesalke ki jim seveda tega celo ne zamerimo. Povemo pa, da je mladina bila vedno vesela, da je rada plesala in da bi tudi še nadalje rajala, pa naj si Sinkovec, če hoče, še drugi polomi križ ali pa vrati! Naj nam Sinkovec nikari ne zameri, ako mu to tako naravnost povemo, povemo pa zategadelj, ker tudi sam rad očita telesne napake drugih. Ne bomo sicer v tem segli preveč nazaj, samo naj si domisli, kaj je vse govoril v svoji zadnji pridigi, kako je grdo napadel neko siroto, ki je bila sama v cerkvi in natanko slišala njegove hudobne besede. Mi konstatiramo samo fakta in ga opozarjamo, naj v prihodnje brzda svoj jeziček ter naj preneha napadati poštene ljudi, za katere se bomo vedno postavili v bran. Neha naj ščuvati in hujskati! Neha naj sejati razdor in sovraštvo pri meščanstvu! To zahtevamo vsi, ker hočemo živeti v miru in prijateljstvu! Sicer se župnik Sinkovec lahko zaveda, da je tudi dober del meščanstva drugega političnega prepričanja z njim obračunal. Za klerikalno politiko se je župnik Avguštin Sinkovec tujil in pahal, toda njegovi klavirni aspehi v Škofji Loki ga ne morejo posebno veseliti. Upajmo, da bo ta že prepereli klerikalni steber v doglednem času svojo politično vlogo v Škofji Loki doigrati, ker je itak svoj klerikalizem pritriral na rob — propada!

Razmerje Avstro-Ogrske k Srbiji in Črni gori.

Dunaj 2. aprila. „Wiener Allgemeine Zeitung“ piše: Politično vprašanje, ki je povzročilo spor med Avstro-Ogrsko in Srbijo, smatrajo v diplomatskih krogih kot rešeno. Kakor poročajo iz Beograda, vlada povsodi v Srbiji mir, za to se tudi ni nadejati, da bi prišlo do padca dinastije Karagorjevičev. Kar se tiče trgovinskega razmerja, je pričakovati, da se bo v kratkem posredilo sklepi oboje dela z zadovoljujočo trgovinsko pogodbo. Poslanik grof Forgach je obvestil srbsko vladu, da je Avstro-Ogrska takoj pripravljena vstopiti v pogajanja radi trgovinske pogodbe. Predvsem je Avstro-Ogrska pripravljena za čas brezpogodbene stanja dovoliti najboljše ugodnosti glede transita srbskega blaga preko avstro-ogrškega ozemlja. Sedaj obstoji samo še napeto razmerje s Črno goro. Dosedaj je bil trud italijanske vlade, da pregovori Črno goro, da bi podala Avstro-Ogrski slično noto, kakor Srbija brezuspешen, vendar pa se je nadejati, da bo tudi Črna gora napram monarhiji spremenila svojo politiko vzprijeti velikih koristi, ki jih ji nudi razveljavljenje § 29. berlinske pogodbe.

Budimpešta 2. aprila. Uradni list priobčuje naredbo poljedeljskega ministra, s katero se prepoveduje uvoz živine in živalskih produktov iz Srbije. Konzerve, oprana volna, maslo in sir se smejo uvažati samo v Zemun in Oršovo. Mesto krvnega konflikta je torej nastala s Srbijo trgovinska vojna.

Kraljević Gjorgje ostane v Srbiji.

Zemun 2. aprila. Kraljević Gjorgje ne zapusti Srbije, marveč zahteva, da se prideli v službovanje niški garniziji in da se proti njemu uvede redna sodna preiskava radi afera Kolakovič. O tem je kraljević včeraj obvestil ministrskega predsednika naglašajoč, da sedaj ni v položaju zapustiti Srbije, ker bi sicer prišla v nevarnost dinastija. Tega mnenja je tudi ves častniški zbor. Včeraj so imeli delegati častniškega zbora konferenco ne stanovanju kraljevića Gjorgja.

Protestni shod.

Belgrad 2. aprila. V nedeljo prirede v Belgradu in drugodi v provinci velike protestne shode proti kapitulaciji srbske vlade pred Avstro-Ogrsko. Ker se je bati, ako ne nemirov pa vsakekar velikih demonstracij, je vlada ukrenila obsežne varnostne odredbe.

Odpust rezervistov.

Belgrad 2. aprila. Tekom včerajšnjega dne so odpustili vse rezerviste, ki so bili poklicani na orožne vaje. Stanje armade je sedaj normalno, kakršno je bilo pred izbruhom spora z Avstro-Ogrsko.

Kralj Peter o Srbiji.

London 2. aprila. V kratkem izide o Srbiji knjiga, ki jo je veliki-noma spisal kralj Peter. Sodelovali so pri knjigi minister dr. Milovanović, šef generalnega štaba Putnik ter ministri za pravosodje, nauk in bogoslovje, finance in javna dela. Kralj sam je spisal uvod in obširno študijo o srbskem narodu. Knjiga je že prevedena na angleški jezik.

Izmišljene vesti.

Belgrad, 2. aprila. Bivši ministri predsednik dr. Velimirović je

injavil, da so vse vesti o abdikaciji domače dinastije in o sumljivem gibanju med armado neresnične. Med drugim je rekel: Pri nas ne vemo o teh stvareh ničesar. To so afere, ki jih z zaščudnjem izvemo šele iz inozemskih listov. Vse enake vesti lahko z največjo odločnostjo dementujem.

Ruska duma.

Petrograd, 2. aprila. Gosudarstvena duma je danes razpravljala o vojaškem kreditu. Poročevalec proračunskega odseka Gučkov je naglašal, da živi sedaj Rusija vzprijeto sramotne kapitulacije ministrstva zunanjih del pred Avstro-Ogrsko in Nemčijo v duhu splošne narodne žalosti. Da se taka sramota v bodoče prepreči, je treba močne armade. Zato predlaga, naj se vojni upravi v celnem obsegu dovolijo zahtevani kredit v znesku 512.625.793 rubljev. Vodja sbrajne desnice Puriševič je poudarjal, da je Rusija zadnje dni doživela takšno sramoto, ki je nezasišena v tisočletni zgodovini ruske države. Grof Vladimir Bobrinski je izjavil, da ni več časa tožiti o dogodkih zadnjih dni, marveč da je treba zobe stisniti in delati. Ni več daleč čas, ko bo Rusija skupno s svojimi slovanskimi brati obračunala temeljito s sovragi slovanstva.

„Veletzdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri včerajšnji razpravi je sodišče nadaljevalo zaslišanje učitelja Tanazija Oblakovič.

Na predsednikovo vprašanje, kakšne knjige je naročil za šolsko knjižnico, je odgovoril, da je naročil knjige tudi iz Beograda, in da je naročil „Matice Srbske“. Naredba, da se smejo knjige naročati samo v inozemstvu, mu ni znana. Dasi je imel 66 K mesečne plače, vendar je bil naročen na tri srbske liste. Naročnino si je takorekoč pritrgal od ust. Tekom zaslišanja se je obtoženec izrazil, da je obtožnica zlagana. Za ta izraz ga je sodišče obsodilo v dvodnevno temnico. Med tem je zaklical obtoženi Končar: „Na galeriji se nahaja neka gospa, ki kaže venomer na vrat, češ, da moramo biti vsi obešeni“. Za ta klic je sodišče obsodilo Končarja, da se ga izključi od treh razprav in se ga v takne 24 ur v temnico. Zagovornik dr. Lukinić je zahteval, naj se gospa Miletić, ki se provokatorično vede, odstrani z galerije.

Predsednik: Nečem preiskovati, kdo je to bil.

Branitelj dr. Lukinić: Vzdržujem svojo zahtevo, da se naj odstrani ga. Miletić z galerije.

Ga. Miletić: Vi lažete! Dr. Lukinić: Pozivljam vse navzoče za priče, da me je imenovala lažnik!

Predsednik k gospe Miletić: Da bo mir, izvolite se odstraniti.

Na predsednikovo vprašanje, če se je udeležil srbske propagande in če je bil član „Srbskega Sokola“, je dal obtoženec isti stereotipni odgovor, kakor vsi prejšnji zaslišani obtoženci.

Devetindvajseti obtoženec Stevo Kačar, biležnik v Strmenu, je izjavil, da obtožnice ni razumel. On je sicer pristal srbske samostalne stranke, ne pa njen član. Tajnih shodov se ni udeleževal. Sumničenja, ki temelje na izpovedi priče Turajlića, so docela neopravičena. Turajlić te izpovedi ne bi mogel potrditi pod prisego.

Predsednik: Zaman se s tem tolažite!

Kačar: Končno mi je vse eno, ako me obesite ali mi pa daste odsekati glavo.

Predsednik: Tako govorjenje mi ne imponira. Bolje bi bilo za vas, ako bi bili ponižni in skromni.

Predsednik: Vi in vaši ljudje ste opetovano klicali: „Živila Srbija!“

Kačar: Nikoli, pač pa smo klicali: „Živila sloga Hrvata i Srba.“

Predsednik: Vi ste bili član revolucionarne organizacije.

Kačar: Kakšne revolucionarne organizacije? Ali se s steklenicami in barigljicami dela revolucija?

Na Kačarjevo trditev, da je bil priča Turajlić izpuščen iz preiskovalnega zbora na intervencijo preiskovalnega sodnika Košutića, je zakričal dr. pravdnik Accurti: To je laž! Kako si upate obrekovati oblastvene organe.

Kačar: Prosim, g. predsednik, da me ščitite ter poskrbite, da ne bo državni pravdnik nad mano kričal kakor besen.

Ob 1. popoldne je prišel na vrsto 30. obtoženec Mile Čorić, obč. predstojnik v Orkvenem boku. Čorić se je zagovarjal kakor vsi njegovi soobtoženci. Ob 3/4, na 2. so poklicali v dvorano 31. obtoženca učitelja Pavla Matijaševića.

Narodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 2. aprila.

Predseduje župan Hribar, vlado zastopa vladni svetnik Kremenšek. Navzočih je 23 občinskih svetnikov. Svojo odločitev sta opravila občinska svetnika dr. Tavčar in Lenčec.

Župan otvori sejo in imenuje za overovatelja zapisnika današnje seje obč. svetnika Pavška in Predoviča.

Naznani, da mu je sporočil obč. svetnik Lenčec, da je na dan občinskih volitev v I. razredu vsled poroke svoje nečakinje zadržan in ne more sodelovati v volilni komisiji, vsled česar prevzame predsedstvo volilne komisije za I. razred občinski svetnik dr. Majaron.

Župan predstavi novega zapisnikarja Ivana Vrhovca.

Čitanje zapisnika zadnje seje se odloži na prihodnjo sejo.

Prva točka dnevnega reda: poročilo personalnega in pravnega odseka o županovem dopisu glede ureditve razmerja med mestno občino in »Dramatičnim društvom v Ljubljani« se odloži z dnevnega reda javne seje in se prenese na dnevni red tajne seje.

Oddaja vode Spodnji Šiški.

Poročevalec obč. svetnik Plančan poroča, da je mestni občinski svet v svoji seji z dne 15. oktobra m. l. že odobril pogodbo mestne občine z vodovodno zadrugo v Spodnji Šiški glede oddaje vode iz mestnega vodovoda občini Spodnja Šiška. Zadruga pa želi izpremembo nekaterih točk pogodbe in sicer, da se zagotovi, kar se tiče oddaje vode popolna prostost, da pride vodovod v Šiški šele po preteku 45 let v last mestne občine, da se prizna zadrugi za celo svoto letne vodne pristojbine 15 odstotni popust, da se mora na dan otvoritve hidrantov položiti 1000 K varščine v pokritje pristojbin za uporabo vode, kar velja tudi, če se zadruga razide ali preide vodovodna naprava v last mestne občine, in končno če se napravi javni vodnjaki in napajališča, imate občini Spodnja in Zgornja Šiška izključno pravico do teh naprav in dolžnost plačevati pristojbine mestni občini, naprave se pa prej ne smejo odpreti, dokler občini ne prevzamete teh dolžnosti.

Personalni in pravni odsek predlaga, da se pač ugodi v prvih treh točkah želji vodovodne zadruge, drugače pa stoji odsek na stališču, da morate občini pred vsem prevzeti varstvo, kakor je bilo v prvotni pogodbi, da ne bo treba sklepati poznejše eventualnih novih pogodb. Zato predlaga, da naj imate občini Spodnja in Zgornja Šiška, ako se napravi javni vodnjaki in napajališča, izključno pravico do uporabe teh naprav, če se zavežete plačevati mestni občini vse pristojbine za uporabo vode in vzdrževanje naprav. — Sprejeto.

Prodaja stavbišč.

Poročevalec obč. svetnik Mally poroča, da je »Ljubljanska kreditna banka« voljna plačati kot kupnino za dve parceli na zemljišču starega vojaškega oskrbovališča ob Dunajski cesti svoto 225.000 K in prevzame parceli v takem stanju, kakor ju dobi mestna občina od erarja. Finančni odsek predlaga sprejem ponudbe pod pogojem, da banka prevzame tudi stroške kupne pogodbe, odpisa in prepisa in vseh ostalih pristojbin. — Sprejeto.

Poročevalec obč. svetnik Knez poroča o ponudbi tvrde G. Löwenfeld na Dunaju glede nakupa parcele mestnega zemljišča za kurilnico državnega kolodvora v izmeri 2583 m² po 4 K m². Obenem prosi trdka, da bi se ji oddal svet bodoče ceste, ki je projektirana ob tej parceli, v najem proti trimesečni odpovedi. Odsek priporoča sprejem kupne ponudbe pod pogojem, da kupnina plača stroške kupne pogodbe, odpisa in prepisa in drugih pristojbin. Ker pa je eno parcelo ob tej bodoči cesti že kupil g. Zakotnik, ki mora imeti prost dovoz k svoji parceli, se odda v najem le polovica tega sveta v dolžnosti 220 in širnosti 8 m za letno najemnino 200 K proti trimesečni odpovedi. — Sprejeto.

Stavbna zadeva.

Občinski svet je svoj čas dovolil Veri pl. Valenta in Erihu Moschetu neko prezidavo v njuni hiši v Frančiškanskih ulicah št. 12 le pod pogojem, da se v zemljiški knjigi vknjiži reverz, da se vsled prezidave ne podraži hiša, ako bi jo bilo treba odkupiti v regulacijske namene. Lastnika prosita, da bi se vknjižba reverka izpregledala in se občinski svet zadovolji s samim reverzom. Ker je prezidava malenkostna, priporoča poročevalec obč. svetnik Hanuš, da se ugodi prošnji. — Sprejeto.

Vremenska signalna postaja.

Osnredni zavod za meteorološki- na opaževanja pošilja po vsej Avstriji šifrirane telegrame za vremenske

prognoze. Posamezne črke v teh brzojavah naznačuje posamezne dežele, druge pa potem vremensko prognozo. V svrhu umevanja teh brzojavov je treba posebnih tabel, vsled česar se je obrnila deželna vlada na mestni magistrat, da občina nabavi nekaj takih tabel. Obenem pa je tudi izrazila željo, da bi se v Ljubljani napravila vremenska signalna postaja. Poročevalec policijskega odseka občinski svetnik dr. Oražen predlaga, da naj občina nabavi 9 takih (Wimrovih) tabel v slovenskem jeziku, katere se oddajo ljudskim šolam, in deželnemu liceju, ena se namesti pri vremenski hišici, ena pa na magistratu. To bi stalo okrog 40 K. Na Gradu pa se napravi vremenska signalna postaja, kjer naj se na stolpu nameščajo na vse strani vidne 1 meter visoke šifre, ki si jih vsak potem lahko raztolmači s pomočjo tabele. — Sprejeto.

Poročilo šolskega odseka.

Poročilo o prošnji »Mladike«, naj bi mestna občina prevzela njeno pripravljeno šolo za mestni licej v lastno upravo, se odstavi z dnevnega reda.

Obč. svetnik Likozar poroča o porabi dotacije 300 K za l. 1908. na I. mestnem otroškem vrtcu. Dosegel se je prebitek 97 K 63 v, ki naj se postavi kot prva točka med dohodke prihodnjega leta. — Sprejeto.

Tivolski park.

Poročevalec olepševalnega odseka obč. svetnik Mally poroča o županovem dopisu glede napravnovega parka na travniku ob severni strani Lattermannovega drevoreda. Mestni vrtnar Hejnic je napravil načrt. V sredi bi bil večji zaokrožen prostor, obdan z dvema vrstama platan, na sredi pa paviljon za godbo. Z napravo tega parka bi bil maskiran Jakopičev paviljon, viden bi bil samo vhod, proti graščini pa bi se tudi maskirano postavila javna stranišča. Ceste v parku bi se napravile tako široke, da bi bilo mogoče odvažanje sena. Voda iz vodometu bi se speljala v levi jarek tik drevoreda. Ker se bodo letos podirala poslopja vojaškega oskrbovališča, bi se tu dobil material za ceste. Drevje in grmičje se dobi iz mestnih nasadov, zato bi stvar stala le kakih 3000 K, katerih polovica bi se porabila letos. Odsek priporoča sprejem tega predloga.

Vnela se je o tej stvari dolga debata. Obč. svetnik dr. Oražen bi bil sicer za napravo tega parka, ali protivi se iz finančnih razlogov. Svota 3000 K je premajhna. Toliko bi stala naprava parka, paviljon bi stal do 3000 K, odpade tudi 600 K, ki jih občina dobiva za krmo; poleg tega bi bilo treba še enega vrtnarskega pomočnika s plačo najmanj 90 K na mesec. Na leto bi stalo vzdrževanje 2000 K, torej obresti od kapitala 50.000 K. Zato je proti.

Obč. svetnik Turk se pridružuje dr. Oražnu.

Obč. svetnik dr. Triller se pridružuje dr. Oražnu glede na finančno vprašanje, je pa proti predlogu tudi z estetičnega stališča, ker bi novi park zaprl ves pogled. Opozarja na ono pot poleg glavnega drevoreda, ki naj se uniči in zapre.

Župan pripominja, da se je že skušalo zapreti ono pot, pa ne gre, kajti drevored je za veliko množico občinstva naravnost preozek. Občinstvo z ono potjo ob strani samo namiguje, da je treba drevored razširiti. Bodeče žice ali volčjih jam vendar ne kaže napraviti.

Obč. svetnik dr. Triller je za energično postopanje. Če naredbe magistrata nimajo nobene moči, si bo vsak pobalin naredil svojo pot. Toliko discipline pa je tudi v občinstvu, da ne bo več hodilo tamkaj, ako se pot zasuje, naseje trava in napravi napis, da je pot prepovedana. Izpočetka naj se namesti tam stražnik.

Toplo so se zavzeli za napravo parka obč. svetniki Dimnik, Velkavrh in Hanuš. Prvi je poudarjal, da je treba občinstvu za davke, ki jih plačuje, tudi dati nekaj ugodnosti. Stvar je potrebna tudi glede na tujski promet. Drugi je zavračal pomisleke s finančnega stališča, češ saj paviljona še ni treba takoj, polovica sena se bo tudi še prodala, material za ceste se dobi zastoj. Obč. svetnik Hanuš pa je povdarjal, da se je pri nakupu Podturnske graščine sploh mislilo vse tivolske travnike izpremeniti v park, da bi se zavrnila privatna špekulacija. Danes je še mogoče napraviti ta park z majhnimi stroški, dočim bo pozneje, ko bo treba zvišati občinske doklade, nemogoče. Sčasoma bo treba posekati tudi drevored, ker drevje ostari, in treba bo nasaditi nove. Glavno stolno mesto pa tudi ne sme stati na tako malenkostnem stališču, da bi za 600 K, ki jih dobi za seno, zavržalo tako napravo, ki bi koristila ne samo mestu, temveč tudi sosednim občinam. Stvar je pa tudi ta, da bodo vedno, dokler bo kaj travnikov, privatniki špekulirali, da bi gradili hi-

še na teh travnikih. Ne ve se, kdo pride za nami v občinski svet, in kako misljenje bo tedaj vladalo, ako bo treba denarja. Ko je še obč. svetnik Knez toplo priporočil odsekove predlog in obč. svetnik Kozak predlagal konec debate, je bil odsekove predlog sprejet.

Vodovodna zadeva.

Na predlog poročevalca ravnatelja Ciuhe se zavrne prošnja zidarskega mojstra Ivana Ogrina, da bi se mu odpisala delna svota stroškov za podaljšanje vodovoda do njegove hiše na Gruberjevem obrežju. Zračunali so se mi itak le lastni stroški in vodovod se je podaljšal izrecno le na njegovo prošnjo. Svota 264 K 43 v torej nikakor ni previsoka.

Ko je nato še obč. svetnik Kozak interpeliral župana, da naj posreduje, da se zabrani otrokom pot preko njiv za tovarno kleja, in je župan obljubil, da ukrene potrebno, se je zaključila javna seja.

Slovensko gledališče.

V nato sledeči tajni seji se je razpravljalo o poročilu personalnega in pravnega odseka glede razmerja med mestno občino in »Dramatičnim društvom v Ljubljani«.

Vsled sklepa občinskega sveta z dne 19. februarja t. l. se je vršila dne 3. in 6. marca t. l. anketa, kateri je bil namen urediti razmerje med mestno občino in »Dramatičnim društvom«. Na podlagi teh razprav je sklenil občinski svet za bodočo gledališko sezono od 1. aprila 1909 do 31. marca 1910 sledeče:

1. Glede vodstva in ravnatelja gledališča se ne izpremeni ničesar. Stvar ostane taka, kakor jo je sklenil občinski svet v svoji seji dne 5. majnika 1908 in je pristalo nanjo tudi »Dramatično društvo«.

2. Ravnatelj gledališča ostane tudi za bodočo sezono magistratni komisar Fran Govekar.

3. Blagajna za vzdrževanje gledaliških predstav se popolnoma loči od blagajne »Dramatičnega društva« in sicer že s 1. aprilom 1909 ter jo vodi odslej za to po magistratu določeni magistratni uradnik. Morebitni prebitek gledališke blagajne koncem sezone pripade blagajni »Dramatičnega društva«. Dež. podporo ki bi jo izplačal deželni odbor za tekoče leto, mora »Dramatično društvo« izročiti gledališki blagajni.

4. Za gledališke predstave se sestavi intendantca treh članov, katere imenuje magistratni gremij. Intendantci sta podrejena gledališki ravnatelj in blagajnik. Gledališki ravnatelj in blagajnik sestavita dogovorno z »Dramatičnim društvom« proračun za predstave, katerega končno odobri potem intendantca magistratni gremij.

Tako je torej slovensko gledališče zagotovljeno za bodočo sezono.

Shod

Ljubljanskih zaupnikov
narodno-napredne stranke

bode

v soboto, dne 3. aprila

ob 8. zvečer

v veliki dvorani Mestnega doma.

Radi važnosti tega shoda prosimo p. n. gospode zaupnike, da se ga zanesljivo udeležijo.

Izvrševalni odbor nar.-napredne stranke

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. aprila.

— Vedno lepše. Od c. kr. deželnega predsedništva v Ljubljani dne 31. marca 1909 je izšel sledeči odlok: »C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani je ukrenilo zaseči brošuro »Slovenska visoka šola v Ljubljani, napisal Mirko Černič« v cellem svojem obsegu. Krasne razmere! Na Dunaju in v Gradcu pretepaajo slovensko dijaštvo, hočejo ga izstradati in ga postaviti pod milo nebo, ne privoščijo mu niti zdravniške pomoči, v Ljubljani pa državno pravdnštvo konfiscira brošuro, v kateri so popisane te razmere in se dajo nasveti, kako od pomoči temu trpljenju našega visokošolskega dijaštva.

— Socijalnodemokratsko volilno sleparije — pred sodiščem. Včeraj se je vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem zanimiva razprava, — odmev izza zadnjih deželnozbor-skih volitev iz splošne kurije. Kakor smo že takrat poročali, so socijalni demokratje hoteli tudi na ta način pomagati do zmage svojem kandidatu Kristanu proti narodnonaprednemu kandidatu Josipu Turku, da so nekateri od njih (4 so bili zaloteni) volili na tuje legitimacije, največ na

legitimacije takih volilcev, ki so bili na dan volitve službeno zadržani. Na zatožni klopi so sedeli štirje obtoženci in sicer Peter Kresnik, sprevednik Južne železnice, Ivan Sušnik, nadprilpenjač Južne železnice, Rudolf Klopčič, pripjenjač Južne železnice, vsi trije obdolženi, da so volili ali skušali voliti s tujimi legitimacijami, in pa Josip Petrič, strojevodja drž. železnice zaradi zavajanja k pregrešku po § 7 zak. od 26. jan. 1907. Na zatožni klopi bi moral sedeti tudi neki Miha Primšek, ki je pa neznan kam odšel in ga sodišče ni moglo najti. Senatu je predsedoval dež. sod. svetnik Vederjak, votanti so pa bili dež. sodni svetniki Einspieler, Luschan in Boschek, zapisnikar Regali. Drž. pravdnikstvo je zastopal substitut drž. pravdnika dr. Kremžar, zagovornik je bil pa dr. Tekavčič. Po prečitju obtožnice je predsednik vprašal vse obtožence, če se priznajo krivim, na kar so prvi trije obtoženci: Kresnik, Sušnik in Klopčič odgovorili z „da!“, obtoženec Petrič je pa izjavil, da se ne čuti krivega. Prvi obtoženec Kresnik je šel volit v legitimacijo nekega Franeta Povšeta. Legitimacijo je dobil v socialnodemokratskem agitacnem lokalu na Resljevi cesti, kjer ima gostilno soproga obtoženca Petriča. Dobro se spominja, da mu je tisto legitimacijo izročil sam Petrič, ki ga dobro pozna. Ljudi je bilo takrat v lokalu veliko. Drugi obtoženec Sušnik je šel volit v legitimacijo nekega Rajnerja na volišče v Tomajove ulice, čeprav je vedel, da je bilo volišče zanj v šoli na Ladini. Zagovarja se, da je dobil legitimacijo v istem lokalu na Resljevi cesti in jo spravil v žep, ne da bi jo bil pogledal. Na volišču ga je pa obšel strah, da si ni upal povedati, da on ni pravi volilec. Sicer je imel pa samo legitimacijo, glasovnice pa nič. Tretji obtoženec Klopčič je volil na ime Ivana Stajerja. Legitimacijo mu je dal Petrič, on pa se ni nič prepiral, če je prava. Ko je pozneje, kakor se zagovarja, izprevidel, da tista izkaznica ni bila prava, je pa šel še enkrat volit; tokrat pa s svojo pravo legitimacijo. Četrti obtoženec Josip Petrič navaja v svoj zagovor, da je volilni okrajni odbor soc. demokratske organizacije pobral vse legitimacije, da preskrbi članom glasovnice. Dobili so okoli 150—200 legitimacij za železničarje. Zbirališče je bilo v gostilni njegove soproge. Poglaviti opretek v legitimacijami je imel sodrug Kopač iz Trsta, on ga je samo nekoliko podpiral. Železničarji so mislili, da lahko kakor pri občinskih volitvah, volijo s pooblastili. Bilo je takrat mnogo ljudi v gostilni in velik naval. Ako je izročil tako tajo legitimacijo, je to utegnila biti samo pomota. „Kje je Primšek dobil legitimacijo ne vem, jaz mu je nisem dal“. (Primšek je pa sam izjavil, da mu je legitimacijo izročil prav Petrič, kakor se razvidi iz njegove prve zaslizbe). Priča Fran Povše (s katerega izkaznico je šel volit obtoženi Kresnik), je v službi državne železnice. Tisti dan ga ni bilo doma. Pač pa mu je nekaj časa prej naročil Petrič, naj legitimacijo pusti na kolodvoru, kar je tudi storil, dovolil pa ni nikomur, da naj voli zanj. — Priča Fran Novak (z njegovo legitimacijo je šel volit Primšek), je povedal, da mu je odnesel legitimacijo neki Vičič, ko ga je pa po nji vprašal, mu je pa Vičič odvrnil, da ne ve, kje jo ima. Preskrbeli so mu nato duplikat, s katerim je že zgodaj jutraj (torej pred Primškom) volil na volišču v Trnovem. — Priča Aleš Rainer, s katerega izkaznico je šel volit obtoženi Sušnik, sam ni šel volit, češ ker ni maral voliti Kristana. Legitimacijo je izročil svojemu sinu, naj naredi z njo, kar hoče. — Priča Ivan Stajer (z njegovo legitimacijo je volil obtoženi Klopčič), sam ni šel voliti. Tudi ni imel legitimacije, ker jih je pobral zaupnik organizacije. Proti priči Štupici Jožefu je rekel obtoženi Klopčič, da mu je tisto izkaznico dal sam Stajer, kar pa ta najodločneje zanika. Nato so bile zaslizane priče Ernst Pohl, Ivan Kocmur in Anton Kristan, zadnja dva zlasti o tem, ali sta slišala, da se je v lokalu pri Petriču govorilo o tem, da je treba skrbeti, da ne bo z Novakovo legitimacijo volil kdo drugi. Nobena priča tega ne more določeno potrditi, ker nista mogla paziti na vse pogovore, pač pa je priča Kocmur sam naročil Novaku, naj čim najbolj zgozgaž mogoče gre volit, da ga ne prehitijo kdo drugi z njegovo prvotno legitimacijo. Obtoženi Kresnik je nato še enkrat docidirano izjavil obt. Petriču v obraz, da mu je ravno on in nihče drugi izročil izkaznico, ker ga prav dobro pozna, spominja se pa tudi, da je potem, ko je Petriču povedal, kaj se je zgodilo, na Petričevo vprašanje, če je tudi povedal kdo mu je dal legitimacijo, in ko mu je Kresnik to zatrdil, rekel Petrič: „Oh zakaj ste pa to povedali?“ Tu di pozneje enkrat sta Petrič in

neki Krainer prigovarjala Kresniku, naj ne pove, od koga je dobil izkaznico in je Petrič baje pristavil: „E kaj, če boste kaj kaznovani, saj tako ne bo več nego kvečjemu kakih 5 K, bom pa jaz tisto za Vas plačal.“ Obt. Petrič to zanika in pravi, da je on hotel samo povedati, da bo Kresnikova družina za slučaj obsodbe dobila podporo iz organizacijskega fonda, kakor se to tudi godi v drugih slučajih političnih obsodb. Nato sta drž. pravdnik in zagovornik predlagala vsak eno pričo (Lešnika event. Kopača), pa je sodišče oba predloga zavrnulo, ker je položaj že zadosti pojasnjen. Drž. pravdnik dr. Kremžar je nato v krajšem govoru predlagal obsodbo vseh obtožencev, saj so prvi trije obtoženci sami priznali krivdo, sicer je pa tudi znan, da ravno žel. organizacije posebno natančno poduče svoje članе v vseh diših volitve in zlasti ob dandanašnjem silnem razviku političnega življenja ni misliti na to, da bi ne vedeli obtoženci, da ravno napak. Zagovornik dr. Tekavčič: Volilna preosnova je dala volilno pravico mnogim ljudem, tudi izmed najnižjih slojev, ki je doslej niso imeli in so takrat volili prvič. Ker se pri obč. volitvah lahko voli s pooblastili, so mislili ljudje, da tudi pri tej volitvi lahko ravnao ravnotako. Kar se pa tiče obt. Petriča, je pa to mož intelligen in izobražen, ki že dolgo politično deluje, tak mož ne bo tako naiven, da bi na menoma zavajal ljudi v kazni. Predlaga za slučaj event. obsodbe denarno globo. — Obsodba: Obtoženci Kresnik, Sušnik, Klopčič in Petrič so krivi pregreška po § 7. zak. od 26. januarja 1907 in se obsodijo in sicer Peter Kresnik in Ivan Sušnik vsak na tri dni zapor a poostrenega s postom, Rudolf Klopčič na pet dni zapor a, poostrenega s postom in Josip Petrič na teden dni zapor a, tudi poostrenega s postom, vsi skupaj morajo tudi nositi kazenske stroške, vrhu tega so pa tudi vsi štirje obsojenci po § 11. goriomenjenega zakona izgubili za 6 let od prestane kazni naprej aktivno in pasivno volilno pravico za volitve v občinski svet, deželni in državni zbor, to je, da v tem času ne morejo niti voliti, pa tudi ne biti voljeni. Tako se je torej končala ta velezanimiva obravnava, ki je jasno pokazala, s kakšnimi nasprotniki se ima boriti narodnonapredna stranka, bodi ji pa to tudi v memento, da naj v bodoče bolj nego doslej gleda na prste nasprotnikom ki, kakor je pokazala razprava, v sredstvih niso baš izbirični. Kako bodo socialni demokrati preboleli ta udarec, ki jim je obenem za dolgih šest let iz kurza spravil enega njih prvih veljavkov, ki so ga povsod postavljali za kandidata — to bodi njih skrb.

— **Višek nemške nesramnosti** so gotovo zlobna poročila v nemških listih glede izmišljenega ljubljanskega posojila Srbiji. Prvi je prinesel to raco med svet „Grazer Tagblatt“, za njim so jo hlastno ponatisnili vsi nemški listi in lističi in zadnji je prikobilal za njim še nemškutarski Orignov „Stajere“, kateri piše v svoji zadnji številki: „Prvaško veleizdajstvo dokazano!“ — — — Slovensko ljudstvo, vzdrami se! — Da, da! Slovensko ljudstvo, vzdrami se, in se otresi vseh nemških in nemškutarskih političnih capinov!

— **Nemška kultura v Mariboru.** Pred kratkim so obkolili na glavni ulici v Mariboru nemški poličnjaki in capini nekaj slovenskih dijakov, ker so ti med seboj slovensko govorili. Enemu dijaku so iztrgali znak „Esperanto“, drugega pa je nemški surovež s palico po glavi udaril. Policije seveda ni bilo blizu. Tej nesramni predrznosti nemških smrkolinov se ni čuditi, saj jih k takim surovim dejanjem hujskajo nemški listi, kakor „Marburger Zeitung“ in „Grazer Tagblatt“. Pred kratkim so učenci slovenske okoliške šole v neki trgovini samo slovensko govorili (ker nemško niso znali op. ur.) in nato je prinesel „Grazer Tagblatt“ dopis, v katerem nesramno hujsko zoper Slovence in piše doslovno: „Derartige Herausforderungen reizen zu handfestem Einschreiten. Vielleicht fällt es dem einen oder anderen deutschen Geschäftsmanne doch ein, diesen feuchtohrigen Buben und deren Einbläsern in vorbildlicher Weise zu zeigen, dass man im deutschen Marburg nicht ungestraft windisch pöbeln darf!“ — Tako nesramno hujskanje je nemškim listom seveda dovoljeno.

— **Za jezikovno enakopravnost na Dunaju.** Živnostenska banka na Dunaju vodi register o razpečanih vrednostnih papirjih v češkem jeziku. Davčna oblast je sedaj ukazala banki, da mora voditi te knjige v nemškem jeziku, da omogoči državno nadzorstvo, češ, da je nem-

ški jezik edini uradni jezik na Miže Avstrijskem. Ker se je banka temu ukasu uprla, ji je davčna oblast naložila občutno globo. Z ozirom na to, so se vse češke banke na Dunaju izrekle za solidarne z „Živnostensko banko“ ter sklenili, da se pritožijo proti postopanju davčne oblasti na upravno sodišče, utemeljujoč svojo pritožbo s tem, da je davčna oblast obvezana se posluževati češčine več oih uradnikov pri izvrševanju kontrole nad omenjenimi češkimi zavodi.

— **Napredno politično in izobraževalno društvo za kolizejski okraj** ima jutri, v nedeljo, dne 4. aprila, ob 10 uri dopoldne v salonu restavracije pri „Novem svetu“ svoj ustanovni občni zbor. Vabimo naše somišljenike istega okraja, da se v čim najobilnejšem številu udeležijo tega za organizacijo naše stranke v Ljubljani velevažnega zborovanja.

— **Za sekundarije v deželni bolnici** so imenovani dr. Miroslav Žak, dr. Emil Vaacke in dr. Oblat Maksimirovič. Preparator Schulz v deželnem muzeju je stopil v pokoj. Na njegovo mesto je imenovan gosp. Fran Dobovešek.

— **Iz deželne službe.** Imenovani so: Dragotin Šturm stavbinškim komisarjem; Miroslav Kasal stavbinim adjunktom; Josip Otahal stavbinim praktikantom; Viktor Zupanec stavbinim praktikantom; Valav Racec istokot stavbinim praktikantom. — Fran Zaveršnik in Ivan Fras sta postala deželni slugi. (Zadnji je svoj čas bil sluga pri kardinalu Misiji.) — Hišnikom v muzeju je imenovan Josip Štuk.

Veliko ogorčenje baje vlada v vladnem poslopiju, ker so na ljubljanskih gimnazijah v letošnji dolgi in hudi zimi porabili nekaj več premoga. Koliko pa so porabili v vladnem poslopiju premoga in drv? Ali mar gospodje mislijo, da ima tisoč nadejnih dijakov bodočih vojakov in opor države manjšo vrednost kot tistih 50 ali 100 birokratov? — Pri vsem tem pa se je celo zimo tožilo čez mrz v gimnazijskih učilnicah. Vzrok temu so seveda neprimerne peči. Zakaj pa se v gimnazijskih poslopijih niso postavile dobre peči ali zakaj se ni vpeljala centralna kurjava? Take se mašuje neumestno varčevanje pri zidanju državnih šolskih poslopij!

— **„Prva češka“** zavarovalnica na življenje, katere delničarji so baje sami laški in nemški židje, dela v zadnjem času med Slovenci pravo židovsko reklamo. Tako se nam piše iz Maribora, da ima dotična zavarovalnica v vseh prostorih tamošnjega „Narodnega doma“, v gostilni, v posojilnici, v čitalnici in celo na hodniku slovenske reklamne table, dočim ima zastopnik navedene družbe na svojem stanovanju, oziroma na uradu samonemški napis: „Erste böhmische allgemeine Lebensversicherungsgesellschaft“. Torej samo med Slovenci „češka“, drugod pa „deutsch böhmisch“ družba!

— **„Radogol“.** Županstvo v Litiji je darovalo 20 K; isto vsoto je poslalo županstvo Bloka. Srčna hvala zavednim občanom!

Cercle franco illyrien začne s svojim rednim delovanjem v torek, dne 5. t. m. P. n. dame in gospodje se vabijo, da pridejo ta dan točno ob polu 7. zvečer v učno sobo v poslopiju višje dekliske sobe v prtiličju.

Vabilo k zborovanju društva slovenskih učiteljev, ki se vrši v četrtek, dne 8. aprila t. l., ob polu 10. uri dop. v šentjakobski šoli v Ljubljani. Na dnevnem redu je: 1. P. zdrav predsednice. 2. Poročili tajnice in blagajničarke. 3. Poročilo o nabi-ranju knjig za ljudske knjižnice. 4. Poročilo o uspehih akcije za dom učiteljev. 5. Predlogi in nasveti.

Slovensko pevske društvo „Ljubljanski Zvon“ si usoja še enkrat opozorjati slavno občinstvo na svoj zabavni večer, ki ga priredi v nedeljo dne 4. t. m. v restavraciji hotela „Strukej“ v Dalmatinovih ulicah ob 8. uri zvečer proti prosti vstopnini. Na svidenje!

Slovenski „redakter“ v Ljubljani radi razžaljenja vojakov obsojen, tako poroča namreč graška „Tagespost“ iz Ljubljane, ki je v svoji veliki gorečnosti iz „plakaterja“ napravila naenkrat „redakterja“.

Volikometni koncert orkestra dunajskih umetnikov, ki ga je snoči priredila „Glasbena Matica“ v Ljubljani, je v veliki dvorani hotela „Union“ zbral domalega vslo slo. elito. Slavno ime dirigenta tega toli proslavljanega orkestra, češkega skladatelja Oskara Nedbala in pa odbrani eminentno umetniški vzporod, na katerem so blestela imena skladateljev svetovne slave: K. Goldmark, P. J. Čajkovski, B. Smetana in R. Wagner, so bile privlačnosti, ki bi bile imele še več učine, da je bil početek koncerta nastavljen na nekoliko kasnejšo uro. — Dame so prišle v visokih tealetah in tudi reprezentacijski sedeži to pot niso ostali nesasedeni: ljubljansko občinstvo se je zavedalo, da mu je v svoji sredi sprejeti odlične

umetnike in da ga čaka užitek, kakršen se v provincialnih mestih nudi le redkokdaj. Glasbeni Matiči gre vsa hvala, ker je vedela v Ljubljano pridobiti znameniti orkester, ki sicer koncertuje le po velikih svetovnih mestih. — Takoj pri prvem nastopu je občinstvo dirigenta Nedbala, ki velja kot dirigentska kapaciteta prve vrste, sprejelo z burnim, iskrenim aplavzom. Takoj po prvih taktih Goldmarkove overture v „Sakuntalo“ je bilo občinstvo od mojstrstva orkestrovega izvajanja v polnem pomenu besedu fascinirano. Orkester, v katerem sedijo same odbrane, umetniške moči, tvori do 70 godcev. In ko jim zazvene godala, tako mehko in udajajoče se, tako polnozvočna in čista v posamenem tonu in v najkompliciranejšem akordu, se ni moč ustavljati veliki sugestijski sili, ki jo ima v sebi glasba, kadar je ne kali niti najmanjši defekt. Poslušalca se poloti toliko vznemirjenje, da obstirni in da zasluti povsem drug svet, nego je oni, ki drhti krog njega sicer, da zapade opojnosti, sicer nepoznani, v svoji sili neodoljivi. In ob takšnem izvajanju šele se razodene vsa neizrazljiva lepota glasbe. Kajti pri tem orkestru se pod roko mojstra Nedbala z eksaktnostjo družji rafinirano občutevajoče predavanje. Čudovito je, kako pride do svoje specifične, individualne veljave vsak posamezni ton, vsaka najneznatnejša muzikalna fraza in kako se iz teh sestavin gradi monumentalno enotna stavba celotne kompozicije. Nad vse zanimivo je gledati dirigent samega kakor da z rokami hipnotizuje svoje umetniške tovariše godee in da je on tisti, ki izvablja iz vseh teh neštevilnih godal vso tisto bolest, ki ječi, vzdihuje, joče in pleše, gromi in bobni in drgeta in koprni zdaj v tem, zdaj v onem kotu orkestra. Javlja se v dirigentu temperament, ki s svojo odločno energijo doseže vse, po čimer je zahrepenela dirigentova duša, zatopiva se v proizvajani komad tako, da živi vse tisto neizrazljivo življenje, o katerem govori glasba, ga živi s toliko silo, da sama zopet ustvarja adekvatne tonovske izraze za duševne dogodke v tem, v gotovem smislu transcendentalnem življenju. Težko, da bi se dalo doseči znatno večjo popolnost v glasbenem predavanju. Najsičajnejša točka vsega večera je bila Čajkovskega velika tragična simfonija „Pathétique“. Pri tej priliki treba pohvalno omeniti, da je „Glasbena Matica“ tudi za ta koncert izdala nekako razlago posameznih koncertnih komadov, kar je prav znatno, lahko rečemo, odločilno pripomoglo do pravega umevanja proizvajanih skladb. Saj je res, da je glasba lepa sama na sebi, da ji absolutno ni potreba, da se naslanja na izražanje z besedami, da ji ni treba nikakšne pripovedovalne vsebine, toda če želi tvoriti glasbenemu komadu ozadje kake z besedami izrazljiva misel, morda celo cela zgodba, tedaj je dober komentar neobhodno potreben. V analizo te simfonije spuščati se, nam ni treba, ker je to izborna oskrbela „Matica“. Da je blesteča lepa, orjaška in genialna skladba imela največji efekt, se po vsem tem, kar sem zgoraj povedal o umetniških kakovostih orkestra, umeje po sebi. In priznavalnega aplavza ni bilo ne konca ne kraja. — Smetanova Vitava, ki smo jo v Ljubljani že slišali, sicer ni tako na široko razpredena, detailirana, kakor je Čajkovskega „Pathétique“, pa vzpričo svoje narodne lirčnosti ni nič manj efektna. R. Wagnerjeva predigra k operi „Mojstrski pevci Norimberski“ v družbi Sakuntale in ostalih dveh točk ni mogla doseči največjega uspeha. — Vzroka temu kajpak ni iskati v orkestru, temveč v skladbi sami, ki se vzlic svoji sumnosti zdi preprazna v primeri s preje navedenimi velikimi skladbami. — Summa summarum: snočni koncert ostane v analah ljubljanskega glasbenega življenja dogodek prve vrste.

Zadruga gostilničarjev, krčmarjev, žganječnikov, kavar-marjev in izkuharjev v Ljubljani je imela v petek, dne 2. t. m. popoldne v „Mestnem domu“ svoj redni letni občni zbor. Ker ob dveh napovedani občni zbor ni bil sklepčen, vršil se je uro pozneje drugi občni zbor, sklepajoč ob vsakem številu navzočih članov. Kot komisar je bil navzoč magistratni svetnik g. Šešek, zbora se je udeležil tudi obrtni inštruktor g. dr. Blodig, Zvezo obrtnih zadrug pa je zastopal g. Franchetti. Občni zbor je otvoril načelnik zadruga gosp. Tosti, obžalujoč majhno udeležbo, bilo je nekaj nad 40 članov. Poudarjal je, da je bila zadruga gmotno zelo na slabem, pa se je zopet dvignila, ustanovila bolniško blagajno za delodajalce in pomočnike in ima sedaj tudi še denar v blagajni. Odločno je zavračal morebitna očitjanja, da bi bilo načelstvo postopalo kdaj pristransko, pač pa je res skrbelo za to, da se odvrne tuja konkurenca in delalo na to, da se ne pomnoži število sedanjih koncesij, kar bi bilo v škodo zadrugnikom. Nato prečita tajnik zapisnik

zadnjega občnega zbora, ki se brez ugovora odobri. Tajnik je podal nato poročilo o delovanju zadruga v preteklem letu. V prejšnjem letu sklenjenim resolucijam se je sicer priznala upravičenost, a ugoditi jim ni bilo mogoče, ker je za to treba izjemne dotičnih zakonov. Ko se ustanovi po deželi več zadrug in se napravi deželna zveza, bo v tem pogledu lahko mnogo več doseči, stopiti bo seveda nato s poslanci v dogovor. Zadruga se je tudi posvetovala s trgovsko zbornico, kako priti v okoli neznosni draginji živit ter podala v tem svoje nasvete, osobite kar se tiče mesnine. Mnogo viharja, pogajanj in sestankov je povzročilo delovanje na to, da bi se uvedle boljše cene pri prodaji piva. Hotelo se je gostilničarstvu zboljšati položaj, a bojazljivost in neeindost ga je deloma še poslabšala. Da bi se lahko kljubovalo zvišanju cen s strani pivovarjev, je stopila zadruga v zvezo z vnanjimi pivovarjami, ki niso v kartelu, ter tudi naročila vzorce, a ti deloma niso ugajali, deloma pa so bile cene neprimerne. Zadruga se je tudi ostro postavila proti temu, da bi ne smeli gostilničarji kupovati piva, kjer bi hoteli, kar je imelo uspeh. V zadevi privatnih izkuhov podana pritožba bo imela gotovo uspeh, ker je ministrstvo rekviriralo nadaljne informacije. V zadevi jubilejne ustanove je odbor hotel pririditi veselico v večjem obsegu itd., kar pa se je vsled neugodnih razmer opustilo. Zadruga se je tudi potegovala pri mestnem magistratu in deželni vladi, da bi se uvedlo za čas čez policijsko uro plačevanje na kupone. Kolikor ur bi gostilničar točil čez policijski čas, toliko kuponov bi kupil od napovedujočega stražnika. Magistrat in deželna vlada pa sta bila proti temu predlogu. Zastopnik zadruga se je udeležil gostilničarskega kongresa v Pragi in vinske razstave v Tomaju. Najbolj se je borila zadruga proti naselitvi konkurence. Prošeni za nove koncesije je bilo 14, a podelila se je samo ena. Prepisale so se 4 koncesije, za perijodično izvrševanje se je podelila ena. za pivotoč tudi ena. Kot zakupnikov je pristopilo zadrugi 54 članov, izstopilu pa 51. Umrlo je 8 članov. Zadruga je imela 2 občna zbora, 27 odborovik sej, 3 sestanke in 4 seje pomnoženih odborov. Uradnih spisov se je rešilo 362, rekurzov vložilo 12. Učencev na novo vpisanih je bilo 5, uprošeni 4. Posredovalnica je posredovala v 517 slučajih. — Poročilo se odobri. Zadruga je imela K 4842/78 dohodkov in 2789 K 98 h izdatkov, torej prebitka 2052 K 80 h. Društveno premoženje po odbitku dolga na upravnih stroških pri mojstrski bolniški blagajni v znesku 516 K 17 h znaša 1900 K 16 h. Računski zaključek se odobri. — Pri sledečih volitvah so bili z vzklikom izvoljeni v odbor zadruga Kenda Ivan, Lampert Martin in Plankar Josip, za namestnike pa Dekleva Angel, Stritar Ivan in Turk Pavel; za pregledovalce računov Križ Peter, Pogačnik Alojzij in Pogačnik Leon; v odbor pomočniške bolniške blagajne Kržišnik Emil in Pogačnik Leon, za namestnika Lampert Martin; v nadzorstvo pomočniške bolniške blagajne Dekleva Angel, za namestnika I. Soklič; v odbor zadruga posredovalnice Lampert Martin in Peče Viktor in v občni zbor mojstrske bolniške blagajne 40 članov. Nato se je sprejela pravila za zadrugo posredovalnico služb, katera posluje za pomočnike brezplačno, mojstri pa plačajo pristojbino 60 h. Odbor obstoji iz 4 članov, dveh mojstrov in dveh pomočnikov. Po poročilu načelnika „Zveze obrtnih zadrug“ g. Franchettija in zadrugnega inštruktorja, se sklene pristop k deželni zvezi gostilničarskih zadrug. Sprejme se nato po zadrugi predlagani in tudi že po pomočniškem zboru sprejeti delavski red pri gostilničarski obrti, po katerem se prosti čas uslužbenec določa po dogovoru med delodajalcem in delojemalcem. Točka o uvedbi naklade pomočniškega zbora v svrhu pokritja upravnih stroškov in vzdrževanja brezposelnih uslužbenec se po dolgotrajni debati odstavi z dnevnega reda. Načelniku se nato določi nagrada 400 K, tajniku 150 K in slugi 100. Ko je nato še g. Marand interpeliral načelnika, kaj je v ureditvi prodaje smodk, in je načelnik pojasnil, da je sicer storil vse korake, prosil državnega poslancu g. Ivana Hribarja, da posreduje, pa je bilo dosedaj vse brezuspešno, da se pa bo v bodoče skušalo kaj doseči, je zaključil načelnik občni zbor.

Umrli je v Ljubljani zasebnik g. Henrik Korn, star 86 let. N. v m. p.

Zasebni učni zavod Josipa Christofa v Ljubljani, Skofje al. 7, sprejema vsak dan udeležence za strojepisni tečaj. Od 1. oktobra t. l. pouk v matematiki, trgovskem in obrtnem računstvu, kalegrafiji, stenografiji. Strokovni učitelji. Učni jezik slovenski. Glej današnji inserat.

(Dalje v prilogi).

„Organizacija slov. trg. pot.“ Pripravljalni odbor opozarja enkrat svoje o. kolege, na to vedno pomembno društvo. Ako kateri izmed gospodov potnikov ni dobil prireditve, kar se je nehotno pregledalo, prosijo, naj svoj pristop še v teku tedajšnjega tedna prijavijo. Dan in teden, kje se bode vršil ustanovni obliki zbor se naznani pravčasno.

Ugledna posojilnica v Dol. L. L. V zvezi s tem, kar se je v dol. L. L. zgodilo, je spet kot vsako leto daroval tukajšnji šoli — poleg zneska „Narodni šoli“ — za šolarsko knjižnico 40 K. Za ta lep dar se ji udano zahvaljujem v imenu šol. vodstva.

Učitelj Legat.

Braštvo slov. trg. sodelavnikov v Kranju naznanja, da ima svoj izredni občni zbor dne 15. aprila t. l. ob polu 9 zvečer v društveni sobi hišna št. 52.

Aljažev dom v Vratih. V Vratih gredo še vedno plazovi, vsako minuto, sedaj s te, sedaj z one gore, ki pa ne pridejo več do mesta, kjer je stala hiša „Aljažev dom.“ Sedaj je ni več, v več kosov je raztrgana in odnešena. Tudi pritličje je razdejano na več kosov in zasukano, kuhinja 30 metrov proč odmaknjena, v nji zaboj s železno posodo nepoškodovan. Spodnje skupne spalnice še niso našli. Obednica je pomečkana. V sredo zjutraj je šel Požgano s tovariši v Vrata da odkopajo in spravi inventar, kolikor bo moč. Kopali bodo do sobote. V četrtek zjutraj so šli notri še: oskrbnik Dobišek, z njim Jož. Jerle, lovec Janez Rabič, lovec Janez Orehovnik in mesar Franc Hafner. Med potjo je našel Orehovnik lepega mrtvega gamsa, ki je imel „gamsbart“ vreden 40 K. Do četrta popoldne še niso našli omare s perilom in nekredešne omare s posodo. Pač pa so našli: 20 modrocev, 33 kocov, 13 blazin in več drugih malenkosti. Našli so spodaj tudi cele mize in nekaj stolov. Čudno je, da so okna zgornjega, odnešenega nadstropja skoraj vsa cela, in nepoškodovana in 60 metrov daleč predstavljena. Staro Aljažovo kočjo pa je plaz nesel 100 metrov daleč v Bistrico. O drvarnici ni sledu. Najmanj poškodovan je odnešeni zgornji severni del, 2 spalnice, z 8 posteljami in omaro in oskrbnikova soba. Tudi opeka na strehi je še cela. Notri pod strebo spravljajo sedaj najdene stvari. Porcelana, železo in nožev še niso našli. Odkopavanje je silno težavno, ker se ne ve, kje kopati, ker je usodepolni paz, kakor se kaže, že pred enim mesecem prišel, potem pa je novi sneg zapadel in sledove prejšnjega plazu pokril. Tam, kjer je stal Aljažev dom, je sedaj tri metre trdega snega polno prirešenih korenin in ena velika bukev, ki s koreninami vred po konci stoji. Polovico lesa bo morda še dobra za porabo prihodnje stavbe. Oskrbnik Dobišek je prinesel Požganu ključ in zapisnik vsega inventarja. Ali je zidana klet ostala nepoškodovana še ne ve. Dimnikov ni več.

Okrajna bolnišnica blagajna v Zagorju in socijalni demokrat Čobal. Iz delavskih krogov se nam piše iz Zagorja ob Savi: Kakor je „Slov. Narod“ že poročal, se je pri obnem zboru okrajne bolniške blagajne dne 7. marca nezakonito postavilo. Poročamo nadalje, da je vložilo več delegatov radi teh nepravilnosti, katere je tudi neki višji državnik, ki mu je uradovanje bolniških blagajn dobro znano, označil za nepostavne, na c. kr. okr. glavarstvo v Litiji pritožbo. Toda kaj je odredilo to? Pooblastilo je načelnika Čobala, da naj pritožnikom pojasni, kako in kaj, in napravi zapisnik, katerega naj bi pritožniki podpisali, češar pa seveda niso storili. Ko so zahtevali vlogo, katero je Michl poslal na glavarstvo kot pojasnilo k pritožbi, je zarohnel: „Tega vam ne pokažem, to je moja stvar in jaz storim kakor hočem.“ Volitev se je vršila dne 28. marca in sicer v rudniški kazini, kjer imajo Södmarkovci in Schulferimovci svoje sestanke. Na shodih grmi Michl vedno zoper kapitaliste, dosledno temu je volil tudi kapitaliste in graščake. Od delodajalcev jih je prišlo samo okoli 10 k volitvam, vsi drugi so ostali za sedaj doma, prišli pa bodo, ko se bodo volitve vršile pravčasno. Oponočitje Čobal nobene ne trpi, v stranki vlada najhujši terorizem. Iz odbora delavskega kons. društva so odstranili svoje lastne pristaje, ker niso hoteli samo kimaš ampak tudi govoriti. Le naprej v tej smeri in gospod Michl, kmalu bodeš lahko peval: „Tako sem kot laški kaplan.“ Jugoslovanski demokrat Čobal ima vedno na jeziku demokracizem, svobodo in ljubezen do delavca, to ga pa ne ovira, da uraduje v bolniški blagajni nemško, da glasuje v Trstu proti Slovincem in da napravi volitev v bolniški blagajni pred časom, da spravi delavce, ki pridejo na pomlad v Zagorje, ob volilno pravico. Sedaj ima pritožbo glede okrajne bolniške blagajne c. kr. okr. glavarstvo v Litiji v rokah, katero bode stvar gotovo pravično rešilo, tako da ne bo treba višje inštanice nadlegovati.

„Sparkasa v Brežicah.“ Ptujski „Stajero“ piše: „C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah je izdalo dne 15. marca 1909 pod št. P. Z. 64 s edeči razglas: „Ravnateljstvo šparkske v Brežicah! — V času od 11. do 18. januarja t. l. varovana revizija šparkske v Brežicah je dognala v splošnem red in varnost tega zavoda in neresničnost v listu „Posavska straža“ natisnanih obdolžitve ter sumničenje splošne nature.“ — Kakšna je bila ta „narejena“ revizija, ki je dognala „sumničenje splošne nature“, nam žalibog ni znano.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od sobote 3. aprila do petka 7. aprila 1909 sledeči spored: Koketa. (Komedično.) Arabsko lončarstvo. (Zanimiv naravnih posnetek v IV. delih.) Medij kot žepni tat. (Komedično.) Moč z belimi rokavicami. (Drama v 13. slikah in VIII. delih.) Zoprn obisk. (Jako komično.)

Mestni zbirališčni urad bo v ponedeljek, 5. t. m., vsled snavljanja uradnih prostorov za stranke zaprt. Izvzeti so samo res nujni in neodložljivi slučajji.

Laški delavci so končno vendar začeli siliti preko meje in prihajati v deželo, vendar jih je dokaj manj kakor druga leta ob tem času. Ta pojav se tolmači na ta način, da imajo Lahi letos doma zlasti na jugu dovolj dela. Sicer pa tudi stavbna sezona v Ljubljani ne obeta biti posebno živahna. Posebnih vlakov za laške delavce še ni bilo. Večji transporti teh vsakoletnih gostov se pričakujejo v prihodnjih štirinajstih dneh.

Zopet vojaška obleka najdena. Danes je bila na Gradu najdena cela vojaška obleka nekega prostaka c. in kr. 27. pešpolka, t. j. hlače, bluza, ovrtnik, čepica, plašč in bodalo s pasnim jermenom vred. Vsekako je to popustil kak desertak, ki se je preoblekel v civilno obleko in tak potem dal svojemu polku slovo.

Razpisani sta pri mestni policiji ljubljanski dve službi začasnih policijskih stražnikov. Močni, zdravi in inteligentni reflektantje, ki so dosegli pri vojakih kako šaržo, imajo prednost. Prosnje je vložiti pri mestnem magistratu.

Slamniki. Na Jakobskem trgu začne v sredo, 7. t. m., zopet prodajati slamnike Franc Hojnik iz Domžal. Glej inserat.

Drobne novice.

— **Zarota proti grškemu kralju?** Policija v Atenah je prišla na sled zaroti proti življenju kralja Jurija. Aretirali so več oseb. Vsi aretovanci so pristaši bivšega ministrskega predsednika Ballisa.

— **Avstro-ogrška banka** v Sarajevu. »Hrvatski dnevnik« javlja, da se je opustila misel ustanoviti v Sarajevu ogrsko agrarno banko. Mesto nje se ima ustanoviti skupna avstro-ogrška agrarna banka za Bosno in Hercegovino.

— **Neresnična vest o angleškem kralju.** Vest, da bi bila zadela kap kralja Edvarda, ni resnična. Kralj je popolnoma zdrav in se udeležuje vseh športnih prireditev v Biarritzu.

— **Glad v Anatoliji.** V turški pokrajini Anatoliji v Mali Aziji je nastala lakota. Na stotine ljudi je že umrlo lakote.

— **Za zgradbo angleške mornarice.** Angleška vlada je sklenila najeti posojilo v znesku 12 milijard kron za zgradbo novih vojnih ladij.

Književnost.

— **V naravi!** To je naslov knjigi, ki izide prihodnji teden. V njej so z dovoljenjem „Slov. Matic“ in „Družbe sv. Mohorja“ zbrane najlepše naravoslovne črtice Frana Erjavca. Izbral in uredil jo je prof. dr. Gvidon Sajovic. Kakor znano, so Erjavčevi spisi že davno razprodani, povpraševanje po njih pa je vedno večje, saj spadajo ti spisi med najlepše bisere slovenske književnosti. Sto izdaja bo odpomagano tudi veliki potrebi. Naša mladina, kakor tudi odrasli ljudje nimajo danes nič naravoslovnega čitila. Vsa dušna hrana so pesmi in beletristika. To gotovo ni dobro in tudi ni zdravo. Prav, da se odpomore temu občutnemu nedostatku, zato je profesor Sajovic izbral najlepše, najslavnejše izmed Erjavčevih spisov v tej knjigi. Cena K 1 20, po pošti K 1 40. Za dijake, ki skupno po svojem profesorju naroče knjigo direktno pri „Narodni založbi“, se je cena znižala na 80 vin.

Morilec Födransperg pred porotniki.

(Nadaljevanje.)

Priča Katarina vdova Celič, s katero je bil obtoženec v intimnih raz-

merah, je po smrti svojega moža kupila v Rojann hišo, v kateri je Födransperg še poprej stanoval, in mu je poverila upravo ki pa mu jo je sopot vzela.

Tu je Celič pripovedovala, kako je bila jenna, ko je zaznala, da ima obtoženec v hiši tujo žensko.

Predsednik: „Vi ste bili nekoliko ljubosumni, kaj ne?“

Priča: „Ljubosumna ne, ker nimam več 15 let Rada sem ga res imela, ali zaljubljena, kot pri dvajsetih letih nisem bila.“

Celič pripoveduje na to, kako je šla dva dni pred umorem v Rojann, da vidi, je li res, kakor se govori, pri obtoženca neka tuja gospodična. „Ko sem prišla — pravi — v bližino hiše, sem videla, da je on slonel ob oknu. Nisem se mu hotela pokazati, temveč se skrila za vogal. Čulo se je govoriti Födransperga in žensko, ni bilo pa slišati kake tretje osebe. On je pel po nemški: „Küssen ist keine Sünde, mit einem schönen Kind!“ Na to sem vrnila domov in od same jeze nisem mogla celo noč spati.“

Povedala je, kako je prišel drugi dan k njej Födransperg in ji rekel, da dotična gospodična spi z nekim gospodom v hotelu „Evropa“, se je pred njo opravičeval, naj se radi te ženske nikar ne jezi, in jo tolažil. Ona je pa v petek popoldne zopet šla v Rojann in zapazivši, da je tuja ženska še vedno v hiši, je poklicala Födransperga ven in ga pošteno očistila. Rekla da mu je, ako hoče imeti „harem“, naj si ga napravi kje drugje, ne pa v njeni hiši. On ji je zatrdil, da je to „poštena gospodična“ in jo je hotel tolažiti, ali ona ga ni hotela poslušati in je odšla.

Predsednik: „Kdaj ste potem zopet videli Födransperga?“

Priča: V soboto predpoldne med 10. in 11. uro (ko je bila Fabry že mrtva). Prišel je k meni in mi vrnil 40 kron, katere sem mu bila pred dnevi posodila. Rekel je, da se je ona ženska z njim sprla, ker sem se jaz hodila k njemu kregat. Rekel je tudi, da sedaj nekaj pše in da popoldne ob 1. uri odide.

Predsednik: „Ste li opazili, da je bil Födransperg opraskan po obrazu?“

Priča: „Da, v nedeljo sem ga o celu vprašala, kje da je dobil one praske, a on je rekel, da ga je ona ženska napadla. Ko sem opomnila, da je čudno, da se „tak možak“ pusti opraskati od ženske, mi je odgovoril: „Kaj sem hotel z njo storiti? Uničim jo z eno roko!“

V nedeljo da sta šla skupaj v Barkovlje in tam večerjala. Ona se je odpravila s tramvajem v Trst, on pa ni hotel iti z njo, temveč je rekel, da gre domov spat. V ponedeljek je pa zopet prišel k nji popoldne.

Po raznih nadaljnjih izpovedbah, vpraša državni pravdnik Celičovo: „Niste li vi v ponedeljek 27. julija govorili s Födranspergom o glavi, ki je bila najdena v morju?“

Priča: „Da!“

Državni pravdnik: „A kaj je on rekel na to?“

Priča: Je rekel, da se na svetu marsikaj zgodi! Rekel je tudi, da se je to zgodilo najbrže radi kake ljubosumnosti.

Celičeva je še povedala, da sta se s Födranspergom nameravala poročiti, a ona da je zahtevala, naj si prej dobi službo, na kar ji je on odvrnil, da je dovolj star in pameten, in ne potrebuje, da bi ga kdo učil, kaj mu je storiti.

Predsednik je pozval obtoženca, naj se približa in ga vpraša: Ste li čuli, kar je izpovedala gospa Celič? Je li to vse res?

Födransperg tresoč se po vsem životu, objokanih oči, komaj slišno: „Da, resnica je!“

S tem je bilo zasliševanje vdove zaključeno.

Na to je bila zaslišana cela vrsta prič, ki so pa o Födranspergu več ali manj vse enako izpovedale. Priče so izpovedale, kako so slišale kritičnega jutra (25. julija) v Födranspergovem stanovanju preprič. Kako je ženska, ki je bila pri njem kričala v francoskem jeziku, a potem pa klicala na pomoč, na kar je vse potihnilo. Več prič je tudi izjavilo, da jim je obtoženec rekel, da pojde na Turško, kjer ima veliko posestvo, katero bo prodal in potem ko se vrne, da kupi hišo Celičeve, iz katere potem sesida palačo. Pravil je tudi, da ima v Carigradu hčerko, katere da ga pride obiskat, radi česar mora urediti svoje stanovanje.

Prečitana je bila izjava priče Ilone Kovacs (ki se nahaja sedaj v Speciji) ki jo je podala pred preiskovalnim sodnikom v Gorici, kjer je bila zaslišana. Kovacs je tedaj povedala, kako je pokojna Fabry spoznala Födransperga. Fabry ji je bila povedala, da ji je Födransperg obljubil, da jo vzame za ženo. Fabry je bila sicer zadovoljna, vendar je rekla: „Kdo ve, če me bo pustil, ko bi jaz hotela iti v Tunis? Ali me bo morda ubil!“ na kar se je sasmejala.

Priča Ivan Plisca, urar, je izjavil, kako je Födransperg prinesel v po-

nedeljek 27. julija k njemu ponujat rane vrednostne predmete. Rekel je, da ima doma še mnogo vrednostnih predmetov, ki so bili last njegove pokojne žene, in da se hoče iznebiti teh žalostnih spominov. Ako tudi mu je ponujal pod ceno, vendar priča ni hotel od njega kupiti ponujenih stvari, temveč mu svetoval, naj da oglasiti potom listov, da ima vse to na prodaj, na kar je Födransperg smeje se, odšel.

Razprava se najbrže konča danes (soboto) pozno v noč. Vse ljudstvo, posebno pa ženski svet, je na izid zelo radovedno.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministrski svet.

Dunaj, 3. aprila. Danes ob 11. dopoldne je imel ministrski svet zadnjo sejo pred velikonočnimi počitnicami. Nekateri ministri gredo na počitnice na jug.

Vlada proti lažnjivim vestem dunajskih listov.

Dunaj, 3. aprila. V političnih krogih vzbuja veliko pozornost oficialna nota v „Fremdenblattu“ v kateri se naglašja, da so vse vesti, da bi bila dinastija Karagjorgjevičev v nevarnosti, neresnične ter se poziva časopisje, naj bi v bodoče ne priobčevalo takšnih tendencioznih vesti.

Razdelitev Bosne?

Dunaj, 3. aprila. V političnih krogih zatrjujejo, da se Bosna in Hercegovina v kratkem razdelite v dva dela; eden del bi pripadel Avstriji, drugi pa Ogrski. V kratkem se nastani po eden avstrijski nadvojvoda v Zagrebu in Zadrju.

Novi guverner avstro-ogrške banke.

Budimpešta, 3. aprila. „Pester Lloyd“ javlja, da bosta avstrijska in ogrska vlada predlagali kroni, da imenuje na mesto viteza Bilinskega ogrskega državnega tajnika dr. Aleksandra Popovica za generalnega guvernerja Avstro-ogrške banke.

Odločitev v bančnem vprašanju.

Budimpešta 3. aprila. Kossuthov organ „Budapest“ naglašja, da pade še tekom tega meseca odločitev o bančnem vprašanju. Od izida tozadevnih konferenc na Dunaju je odvisna tudi usoda ogrske koalicije.

Zaprta meja napram Črni gori.

Kotor, 3. aprila. S 1. aprilom se je zatvorila meja proti Črni gori. V Črno goro smejo samo oni potniki, ki imajo potne liste od generalnega štaba 15. armadnega kora, od vojnega poveljstva v Zadrju, od poveljstva vojne luke v Kotoru ali od štacijskega poveljstva v Budvi. Iz Črne gore se pušajo samo potniki, ki potujejo po cesti Cetinje. Kotor in ki imajo potne liste vidirane od avstrijskega poslanika na Cetinju. V Kotoru so odpovedani vsi sejmi.

Vznemirjenje radi Črne gore.

Belgrad 3. aprila. V političnih krogih vlada velika vznemirjenost, ker se ne ve, kakšno stališče bo zavzela Črna gora napram avstrijsko-srbskemu sporazumu. Srbska vlada se je brzojavno obrnila za pojasnila na Cetinje, a ni doslej dobila še nobene odgovora. Mnogo se opaža, da je izostala brzojavna čestitka kneza Nikole kraljeviču Aleksandru ob priliki njegove proglasitve za prestolonaslednika. Med prvimi, ki je kraljeviču Aleksandru čestital, je bil italijanski kralj Viktor Emanuel.

Demisija Izvoljskega.

Petrograd 3. aprila. Car Nikolaj dosedaj še ni sprejel demisije ministra Izvoljskega, gotovo pa je, da jo sprejme. Kot najresnejši kandidat za izpraznjeno mesto je bivši poslanik v Belgradu Čarikov.

Slovenska trgovska zbornica v Petrogradu.

Petrograd 3. aprila. (Pos. brz. „Sl. Nar.“) Skupina ruskih trgovcev je sklenila v Petrogradu osnovati slovensko trgovsko zbornico. Ta nova zbornica bi imela nalogo pospeševati trgovino in skrbeti za trgovinske zveze med Rusijo in ostalimi Slovani. Slovenska trgovska zbornica bi imela svoje zastopnike v vseh večjih slovenskih mestih. Med glavnimi propagatorji te ideje je Hrvat Krunoslav Heruc.

Francija nikdar ne odpusti Nemčiji.

Pariz, 3. aprila. „Echo de Paris“ zatrjuje, da je z merodajne strani pooblaščen javiti, da so vse vesti o sestanku predsednika Fallieres s nemškimi cesarjem neistinite. List piše: Nikjer in nikoli se ni govorilo o sestanku Fallieres in Viljema. Ta sestanek je prav tako nemogoč danes, kakor je bil nemogoč včeraj. Nobeden naš predsednik se ne bo osmelil, da bi se sestal z vladarjem naroda, ki je nam ugrabil Lotaringijo. Tako je bilo od l. 1871 do sedaj in tako bo tudi v bodoče. A če bi tudi ne bilo teh zgodovinskih razlogov, bila bi

presija, ki jo je nedavno tega izvršila Nemčija na našo zaveznišo Rusijo, zadosten razlog, da se Francija duva dejanja, ki bi ga v Petrogradu lahko smatrali za pravo izdajo.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka.** V mesecu marcu t. l. se je vložilo pri „Ljubljanski kreditni banki“ na vložne knjižice in na tekoči račun 2.463.953 K 79 v, vzdignilo pa 3.575.933 K 30 v. Skupno stanje vlog je bilo koncem marca t. l. 10.816.617 K 98 v.

Za predvzame mest. radnike l. j. Proti težkotam prebivanja in vsem naslednjim mnogim sedenja in napornega duševnega dela je uprav potrebno potrebo do mase zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po postnem povzetji razpošila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in tr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deseli je izrečno zahtevati MOLL-ov prepat, zašnanovan z varnostno znamko in podpisom 18 8

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Creme
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Preizkušeno sredstvo proti kašlju. Opozarjamo čitatelje na „Herbabinjev podfosforokisli apnenozelazni sirup“. Ta že iz 39 let od preminih odličnih zdravnikov preizkušeni in priporočeni prsni sirup blaži kašelj, razkraja sliz, pospešuje tek in prebavo; ker ima v sebi tudi železo in raztopljive fosforopne soli, je obenem tudi koristen za tvoritev krvi in kosti. Herbabinyjev apnenozelazni sirup zaradi blagostnosti uživa prav radi in ga celo najmlajši otroci prenašajo izlaka. Izdeluje se samo v dr. Hellmannovi lekarni „zur Barmherzigkeit“ na Dunaju, VII, pač pa se dobiva po vseh večjih lekarnah.

Pri pogosto se pojavljajočih ponaredbah varstvenih znamk je previdno, paziti na pristnosti znamk. V oglaših Bergerjevih medicinskih in higijenskih mil vtišljena varstvena znamka mora biti razvidna na vseh napisih, etiketah, navdilih za uporabo ter na milu. Ponaredbe zavrajte, ker je samo pristnim ž 4 let v prometu stoječim Bergerjevimi milom firme G. Heil & Comp. pripisovati staropreizkušene učinke. Vsako pristno Bergerjevo milo nosi tu vtišnjeno varstveno znamko. Dobiva se po vseh lekarnah.

Ako si že nikakor ne morete razložiti, zakaj Fayeve pristne sodenske razložiti, minimalne pastilje tako izbornopomagajo pri vseh prehladnih vseh, pa Vam razložim. Sodenske zdravilne vode so že stoletja znamenite. Pastilje obsegajo pa tudi vse uspešne sestavine teh vrelcev, ki jih pridobivajo z izhlapevanjem. Ali je torej čudno, ako pastilje vsak kašelj, vsako zaslezenje brzo odpravijo? Pravi blagoslov so te pastilje, trpeče človeštvo naj jih samo uživa. Fayeve pristne sodence se dobe v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini z rudniskimi vodami, skatljica K 1-25.

Generalno zastavstvo za Avstro-Ogrsko
W. TH. GUNTZERT, Dunaj IV/I
Grosse Neugasse 17.

Proti zobobolu in gnolobi zob
izborne deluje dobro znane
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodom 1 K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljša sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnolobi zob, zato jo vsakomur najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vode. Dovolim, da jo javno omenite, ker je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik
Metlika, 24. aprila 1906.

Dož. lekarna Mil. Loustoka
v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1
volog novozgrajenega Fran Joževca
tobili, mostu. 20 14

Darila.

Na upravnistično našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metodja: G. L. Spilar v St. Petru na Krasu 280 K. — G. E. Zakrajšek v Starem trgu 15 K, kot skupček treh poljskih judov. — Skupaj 1720 K. Srčna hvala!

Va učiteljski konvikt: G. Ivanka Simič v Iga vasi 25 K, katere je nabrala na odhodnici g. F. Wigeleta, nadučitelja v Loškem potoku. — Živel! Vso to smo poslali g. J. Dimniku v Ljubljani.

Zitne oene v Budimpešti.
Dae 3. aprila 1909.

Termin.
Pšenica za april 1909 . . . za 50 kg K 14 07
Pšenica za oktober 1909 . . . za 50 kg K 11 40
Rž . . . za april . . . za 50 kg K 10 20
Koruzna za maj . . . za 50 kg K 7 50
Oves . . . za april . . . za 50 kg K 8 80

Effektiv.
5 vin ceneje.

Obrtno gibanje v Ljubljani.

Tekom meseca svečana so pričeli v Ljubljani izvrševati obrt sledeči obrtniki: Carmelo Manao trgovino s južnim sadjem in morski ribami, Selenburgova ulica št. 6; Ivana Zamenova prodajo mleka in mlečnih izdelkov, Vodnikov trg; Fran Pletersky trgovino s manufakturnim in drobnim blagom ter suhimi ovetocami, Pogajarjev trg 3; Matija Kleše trgovsko vrtnarsko, Kolodvorska ulica 11; Terrezijska Urbanija trgovino s staro železino, Poljanska cesta 26; Stefan Weilgony nabiranje in razširjanje označil, Novi Vodmat 20; Franc Perdan jun. reklamno podjetje in plakatovanje, Gosposka ulica 3; Ivana Grajerjeva prodajo slaščic, Sv. Martina cesta 28; Adolf Švara reklamno podjetje, Kolodvorska ulica št. 12; Makso Sever prodajo semen, Šolski dvored; Julij Meller trgovino s košami in kužuhovino, Mesarska cesta 4; Ivan Vrečko trgovino s papirjem, galanterijskim in norimskim blagom, sv. Petra cesta 31; Ana Jordanova prodajo jajec in masla, Vodnikov trg; Janko Železnikar trgovino s manufakturnim blagom, Vodnikov trg 3; Albina Steinerjeva žensko krojaštvo, Ilirska ulica 19; Jernej Jelovšek sedlarski obrt, Nunska ul. 3; Marija Horvatova modistovski obrt, Selenburgova ulica 6; Josip Čizmar prodajo strupa, Jurčičev trg 2; Fran Breskvar gostilničarski in krčmarski obrt, Velika šolnarska ulica 17; Josip Simončič fižakarski obrt, Gradišče 13; Fran Kham točenje vina in piva ter prodajo mrzlih jedil, Miklošičeva cesta. — Oglasili, ozir. faktično opustili pa so svoj obrt sledeči obrtniki: Avgust Benigar trgovino s čajem in esencami, Selenburgova ulica 6; Ivan Kune fotografski obrt, Sredina 14; Frane Wagner mizarški obrt, Hrenove ulice 19; Leopoldina Porenta krojaški obrt, Konjušna ulica 11; Josip Boštjančič fižakarski obrt, Kolodvorska ulica 29; Uršula Breskvarjeva gostilničarski in krčmarski obrt, Velika šolnarska ulica 17; Ivana Tomičeva trgovino s papirjem itd., Sv. Petra cesta 31; Franja Khamova točenje vina in piva ter prodajo mrzlih jedil, Miklošičeva cesta 10; Marija Kosova branjerijo, Komenskega ul. 34; Ivana Vekjetova trgovino z vinom, pivom žganjem itd. v zaprtih steklenicah, Selenburgova ulica 6; Bela Grosser škrobljarski obrt, Selenburgova ulica št. 6; Jakob Janežič prodajo jajec in kurevine, Vodnikov trg; Jernej Jelovšek & Bruno Balantig vozno sedlarstvo, Nunska ulica 3.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Surovi nasilnež. Mesarski pomočnik Lorenc Grohan v Kranju se je jezil na Krsto Slavovića, ker je dekle gostilničarja Potočnika k vodnjaku spremil. Zbil mu je klobuk raz glave in stekel za bežečim v Potočnikovo gostilno s odprtim nožem. V tem hipu je mimo prišel železniški uradnik Franc Kumer, kateri je skušal Grohana ustaviti. Ta pa je z nožem zamahnil tudi proti njemu, mu zadal več lahkih vrezin, vsled česar je tudi Kumer v krčmo zbežal. Obdolženec je naskočil siloma zaprto gostilno ter s tako silo udrihal po vratih, da se je spodnja deska zlomila. Sedaj je bilo pa tudi gostilničarju zadosti, vzel je bikovko, da bi Grohana preprodil. Obdolženec ga je pa naskočil z nožem, a Potočnik je z bikovko tako spretno udarce odbijal, da je moral obdolženec odnehati. Grohan se zagovarja s polno pijanostjo, kar priče zanikajo. Obsojen je bil na 13 mesecev ječe.

Nič dobrega ne obeta. Korigend takajšnje prisilne delavnice Silvio Sies je tako nasilen, da se ga vsi njegovi tovariši boje. Neko nedeljo dopoldne je potegnil svoj žepni nož ter ga pokazal korigendu Matevžu Kosemu, ter mu zagrozil, da ga bo zaklal, če ne bo zvečer ugodil njegovemu pohotu, kar je ta, boječ se Siesa, v pohujšanje drugih tovarišev storil. Sodišče ga je obsodilo na 15 mesecev težke ječe.

Tatinska brata. Kovača Gašper in Andrej Eržen v Kropi sta Jurju Megušarju iz zaklenjenega poda ukradla 135 kg žrebljev, vrednih 42 K. 95 kg se jih je še našlo v kovačnici, kjer je delal brat Gašper Eržen. Sodišče je obsodilo že večkrat zaradi tatvine kaznovanega Andreja Eržena na 15 mesecev, brata Gašperja pa na osem mesecev težke ječe.

Udodopolni pasji nagobčnik. Ena najbolj zanimivih kazenskih razprav, se je vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem v tem smislu, da je obdolženec, kateri je kasneje postal obtožitelj, naposled sam obtožal na zatožni klopi. Glavni osebni, ki sodelujeta pri tej zanimivi pravi ste Adolf Praček, plesni učitelj v Ljubljani z njegovo psico, ter mestni čuvaj na Gradu Martin Ri-

bič. Oba sta si huda sovražnika. Dne 25. majnika m. l. na večer, se je nahajal Praček v mali družbi tovarišev na ljubljanskem Gradu. Imel je s sabo svojo psico. Ker je obstajal istodobno za mesto Ljubljano še pasji kontumac, opozoril je čuvaj Ribič Pračka, češ, »vsa pes pa nima torbe«, na kar mu je Praček odgovoril: »saj jo vi tudi nimate«. — Čuvaj je ovdal po svoji službeni dolžnosti Pračka na mestnem magistratu, a ta je odstopil ovadbo tukajšnjemu okrajnemu sodišču. Ker so pa pri razpravi dne 15. junija 1908 za Pračka zaslišane priče ugodno izpovedale, češ, da je imela psica nagobčnik, je bil radi žalitve javnega organa na 24 ur zapora. To je pa delalo Pračku mnogo preglavice izmislil si je sredstvo, da bi ga spravilo iz te zagate na ta način, da je vložil proti Martinu Ribiču subsidiarno tožbo, češ, da je pri okrajnem sodišču, pri katerem so vse zaslišane priče enoglasno potrdile, da je imela istodobno psica nagobčnik on položil krivo prisego, da to ni bilo res. Sedaj se je ost zasukala proti Ribiču, in ga posadila na zatožni klop zaradi udodelstva goljufije storjene po krivi prisegi. A tukaj je Praček s svojo subsidiarno obtožbo podlegel, in je sodišče Ribiča hudodelstva krivega pričevanja od zatožbe oprostito. Popoldne istega dne je pa sedel na zatožni klopi Adolf Praček obtožen hudodelstva goljufije zaradi zapeljavanja priče h krivem pričevanju in hudodelstva javnega nasilstva ter poleg njega še dve njegovi žrtvi, in sicer 19 let stara Marija Mlakar, sedaj šivilja v Starem trgu pri Ložu, tedaj stanujoča pri obdolženčevi materi in 18 let stari Miha Oblak, krojaški pomočnik, oba sodno neoporečna. Ta dva je Praček pri prvi sodni razpravi pridobil za to, da sta njemu v prilog krivo pričala, da je imela istodobno njegova psica nagobčnik. Vrh tu temu je pa še svojo 9 let staro nečakinjo Gizelo Praček pridobil z grožnjo, češ, če ne bo njemu v prilog pričala, da jo bo de s pasjim bičem pretepel in jo iz hiše zapodil. V teku preiskave so te priče kasneje izrečno priznale, da so le vsled Pračkovega prigovarjanja in vpliva krivo pričale, da je imela psica nagobčnik. Zaslišana priča in nezakonska mati Gizelo Praček Marija, sedaj omožena Stöckl v Ložu pripoveduje, da ji je njena hči Gizela, katero je sedaj vzela od njenih staršev v svojo oskrb sama priznala, kako da je morala na pritisk Pračka iz bojazni, pred sodiščem krivo pričati. Priča Stöckl tudi obenem izpove, kako nasilen da je njen brat, da je v svoji jezi že pred okoli dvema letoma na njo dvakrat z revolverjem v sobi ustrelil ne da bi jo zadel. Vedenje Pračkovo na zatožni klopi je napravilo na poslušalce vtisk kot neizprosnega maščevalca nasproti svojim naprotnikom, kateremu ni nobeno sredstvo preslabo, da bi se rešil iz svojega kritičnega položaja. Usodopolni pasji nagobčnik je zapeljal Pračka do tega, da bode premišljal svojo neopravičeno maščevalnost 15 mesecev v težki ječi v Gradiški. — Žrtev Marija Mlakar je bila obsojena na 4, Miha Oblak pa na 5 tednov ječe.

Nedosežno
— Najnovejša ameriška iznajdba —
Higijensko gumasto blago za moške.
 Porabno na leta. Patent. K 4-60.
 Cez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
 (Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdravniški strokovnjaki, porabno na leta. K 2-60.
 Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne znanke) mu pošlje diskretno in poštino prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja
— H. AUER, tvornice za gumasto blago. —
 Dunaj IX/2, Nussdorferstr. 3-0.

Ivan Bizovičar
 umetni in trg. vrtnar
 Ljubljana
 Kolezijske ulice 16
 1279 se priporoča za 52
 nasaditev vrtnov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtnic, prezimujučih cvetlic (perene), krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna in balkone.
 Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.
 Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
 Trgovina s cvetličnimi itd.
 Naročila na deželo hitro in vestno.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Pollanski nasip št. 8.
Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo:
 Cene zmerné. Popravila se
 : : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinejš
žime
M. Pakič
 v Ljubljani.
 Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Jos. Rojina
 krojač prve vrste
 Šelenburgove ulice št. 5
 nasproti glavne pošte
 konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.
 Tvorniška zaloga najf. angl. in franc. specialitet blaga.
 Zavod za uniformiranje.

Svoji k svojim!
Ciril-Metodove drože

Te žitne drože, izborne po kakovosti, se priporočajo gospodom pekomo, trgovcem in slav. občinstvu. Prodaja jih v korist **Ciril-Metodovi družbi** po nizkih cenah samo

Maks Zaloker
 v Ljubljani
 v lastni hiši
 Kladezne ulice št. 17 in
 Rečne ulice št. 5.
 V korist **Ciril-Metodovi družbi!**

Prva kr. tvornica klavirjev
 Ljubljana
 Mišerjeve ulice 5 Blizu Gradišča
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let.
Eksport v vse dežele.
 Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samogralne
 za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.
 Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 1
 Največja tvornica na Avstrijski jugu.

Velikonočne razglednice
 od 4 vin. naprej
 se dobivajo samo pri
L. Pevaleku v Ljubljani,
Židovske ulice.
 Na debele volike ceneje. 1267-3

Triumph-štedilna ognjišča
 za gospodinjstva, ekonomije, t. dr. vsakodnevno uporabljeni. Zele so najboljše priprave. Priprave tudi kot najboljše in najprejnejše. Najboljše priprave. Specialiteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne, t. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalozi franco proti domovnim pošti. 2241 41
 Tevarena za štedilna ognjišča „Triumph“
 S. Goldschmidt & sin
 Wels 18, Gorazde Avstrijske.

Najboljši češki nakupni vir.
 Cene posteljne perje!
 1 kg sivega, puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhačnega 5 K 10 h; 1 kg vefinega, snežnobeloga, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puhačnega 6 K, 7 V; belega, finega 10 K; najfinjši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franco.

Zgotovljene postelje
 Iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm. dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim jako stanovitnim puhačnim posteljinim perjem 16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavnice 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franco. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franco. Za neugajajoče se povrne denar. 9 14
 S. Benisch, Deschenitz, št. 767, Sumava na Češkem. — Cenovnik zastoj in franco

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki ga pripravljajo odlični zdravniki, skoro v vsaki evropski državi s odličnim uspehom uporablja pri vsake vrste izpuščajem
 elasti proti kroničnim bolečinam in par. izpuščajem, dalj proti rešitvi na nos, oseblikam, potanju nog, luskam na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 60 odstotkov lezega kotranova in se razlikuje bi siveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.
 Pri polnih boleznih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.
 Kot blazje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,
 proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kako tudi kot nenadkljivo kosmetično milo za **neškodljivo** in **bezbolestno** se vsakdanjo rabo lasi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
 v katerem je 35 odst. glicerina in ki je parfumirano. Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje s izvrstnim uspehom
Bergerjevo boraksovo milo
 in sicer proti ogreem, ogorenju, pegam in soljem in drugim neprimlikam kože.

Cena komadu vsake vrste s navodilom o uporabi 70 v.
 Zahtevajte po lekarnah in sadenih trgovinah izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in pazite na poleg stoječo razsvetlavo znamko in na polegstoječi firmi podpis **G. Hell & Co.** na vsaki etiketi. Odlikovano s častno diplomom na Dunaju 1888 in s zlato srebrnato na svetovni razstavi v Parizu 1900.
 Vsa druga mila in higij. mila znamke **Berger** nista v zavodlu, ki se pridane vsakomu milu. Naprodaj v vseh lekarnah in sadenih trgovinah.

Na debelo:
 G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sberstrasse 8
 V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milan Leustek, M. Mardetschniger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 1246-2

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi PIANO-ORCHESTRIONI
 z godbo na lek, zvonilom, mandolino in ksilofonom

Znamka Tien-Tien.
 Ceniki brezplačno in pošta. prosto.
 Prva odlikovanja. 599-5
Zaloga pri Josipu Drollu
 v Ljubljani, Sodnijske ulice.

Dobro izurjena prodajalka
 za modno trgovino v Ljubljani se sprejme z 10. majem.
 Ponudbe do 15. aprila, pod „Poštenost“ na upravništvo Slovenskega Naroda.“ 109 4

Priporoča se hotel „pri Maliču“
 (nasproti glavne pošte).
 Lepe sobe za tujce od 1 K 20 h naprej.
 Odda se tudi več mesečnih sob po nizki ceni.

Slivovko
 pristno, leta 1876, v originalnih steklenicah iz samostanske kleti umrlega srbskega patriarha Jurija Brankoviča in vse drugo 1038 5

špecerijsko blago
 priporoča najceneje
B. SEVAR
 Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 3.

Proti 4577 11 kašlju
 in hripavosti jemljite
dr. Sedlitzkega
 gastelnske limbove bonbone
 v vrečicah po 30 vin.
 V Ljubljani jih prodaja
J. BUZOLLINI in lekarnar J. MAYR

Stock Cognac Medicinal
 Pristni vinski destilat v uradno plombiranih steklenicah.
Camis & Stock
Barkovlje.
 Edina parna žgalnica konjaka pod državno kontrolo. 3819 24

Superfosfati
 rudninski in živalski, najbolj preizkušena, najzanesljivejša in najcenejša fosforokisla gnojila za vse 127 14
 vrste zemlje.
 Vsečina strogo zjamčena. Jamčeno najhitrejši učinek, najvišji donosi. Neutrpljivo za spomladno setev. Dalje amonijakove, kalijeve in solitarjeve superfosfate dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, kmetijske zadruge in društva.
Pisarna Praga, Příkopy 17.

Kaj? ... Dže je dovolil, saj so to „Jacobi“ antinikotinske cigaretné stročnice. Pazite na ime „Jacobi“.

Priljetno presenečenje! Vsak karton ima veleznimivo čarovno karto.

38.77 23

A. Kunst
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagoviti vzorcev poslati.

SINGER „66“ SINGER
najnovejši in najpopolnejši
724-7 šivalni stroj. — samo po naših prodajalnicah.
Ljubljana Singer Co. deln. dr. za šivalne stroje, Sv. Petra cesta.

Klavirje prvovrstnih tvornic

izposoja najceneje in prodaja proti ceniku z izrednim popustom ter na delna odplačila edino. — le narodna trdka.

Alfonz - - Breznik
Gradišče štev. 11 (blizu nunske cerkve).

Kot strokovnjak in učitelj Glasb. Matice opozarjam na trpežnost in blagoljubnost svojih instrumentov ter priporočam zlasti H. Heitzmannove pianine, ki so ne-: prekosljivi. -: Jamstvo 10 let! -:

Od lanske leto na
praški jubilejni izložbi
razstavljenega in od prahu nezaatno pomazanega
PLATNA in DAMASTA 1235-2
najprve vrste se daleč pod vrednostjo še odda:
kos 23 metrov veleprima batistne tkanine K 13 -
kos 14 m dolg. 150 cm šir. platnenega posteljnega blaga „ 16 80
Tucat = 12 kosov veleprima dvojnatih damastih brisač „ 13 -
60 x 130 cm

polet OŠTANKOV
Zavoji 40—45 m dolg, in sicer: celir, kanalas, oksford, satin in keper; dolgot ostankov 6—10 m, zajamčeno dobro, pristno blago, zavoj 15, 18, 20 K. — Za neugajajoče denar nazaj.

Razpošiljanje, dokler bo kaj zaloge po povzetju
IDA SUŠICKA, tkalnica, Nachod, Češko.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 350 14

Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Fr. P. Zajec
optik, urar in trgovec z zlatarino in srebrarino.
Stari trg 26.
Popravila se izvršujejo točno in ceno

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

JOSIP STUPICA
jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav
— kakor tudi krasno opremljeno —
kočije, druge vozove in : najrazličnejšo vprežno :
opravo

Nepokončljivo, elegantno in cenó je
jekleno, medeno pohištvo
firme Reichard & dr., Dunaj.
Ustanovljeno leta 1844.
Zvornica in centralna pisarna: V/2 Johannagasse štev. 34. (Telefon 8429)
Zaloge: III/2 Marxergasse 28 e (Telefon 3938). I, Weitzelle 34 (Telefon 5332).

Dobavitelji Najvišjega dvora, visoka plemstva, c. kr. državnih železnic in drugih c. kr. oblasti, občine Dunaj itd.

Kompletne oprave za spalne in otroške sobe.
—
Oprave hotelov, sanatorijev, bolnišnic.

Po kakovosti neprekosljivi izdelki po najnižjih cenah.
Katalogi gratis in franko. 4292-6
Iščete se solventni preprodajalec in zastopnik.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 2
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 13-14
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Krup- povimi cevmi za brezdimni smodnik.
Priporočam tudi
.: veliko zalogo vseh lovskih potrebščin .:
po najnižjih cenah.
Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevo, sestoj in poštnine prosto.

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebšćine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove ulice št. 5.
Atelje za ortopedične aparate in bandaje.

Galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških medicinskih instrumentov in vseh potrebšćin za bolnike.

Anton Krejči
Ljubljana, Wolfve ulice št. 5
priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najfinjših
kožuhovin, klobukov in čepic

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne kože divjadi in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Osrednjo kurjavo in prezračevanje
vseh sestavov postavlja
Češki specialni zavod: strojna tvornica
Jan Štětka 1240-2
Praga-Kralj. Vinohrady, Fričova ulice št. 892.
Posebnost: stavbe železnih rastlinjakov in njih opremljenje s toplo vodo.
Čtažna kurjava s štedilniki za stanovanja z 2, 4 ali 6 sobami.
Železne konstrukcije streh, mostov itd.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blek in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Vsako si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag iznajdene pomade obrani svoje lase goste in dolge. Nobeno drugo sredstvo nima toliko rednih snovi za lase kakor pomada Csillag, ki si je po vsej pravici pridobila svetovni sloves, ker dame in gospodje že po rabi prvega lončka pomade dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las pojenja že po nekaj dneh popolnoma in začno pogajati novi lasje. Ta uspeh dokazuje mnogo tisoč iz vsega sveta doseženih priznanih pisem, ker le resnica veča uspeh. 804-7

Lonček stane 2 K, 4 K, 6 in 10 K.
Po pošti se pošilja vsek dan po vsem svetu s poštanim povzetjem ali d-nar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I.,
Graben štev. 14,
kamor je naslavljati vsa naročila.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v New York

cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomerska vožnja traja samo 5-6 dni
Matančen, saneljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in sobota. — Vsa pejasnila, ki se tikajo potovanja, tečne in brezplačne, — Pestrožba poštene, realna in solidna.

Fotnikom, namenjenim v sapadne dršave kakor: Colorado, Mexiko, Kalifornijo, Arizono, Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudí naše društvo posebno ugodno in isredno očno orož salvesten. Odhod na tel progi iz Bremna enkrat mesečno. 3270-81

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor: Braziljo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Beriteli!!

Glavna posojilnica

registrovana zadruga s neomejeno zavezo
pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, (Souvanova hiša v Ljubljani)
sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka rentnega davka.

2-14

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

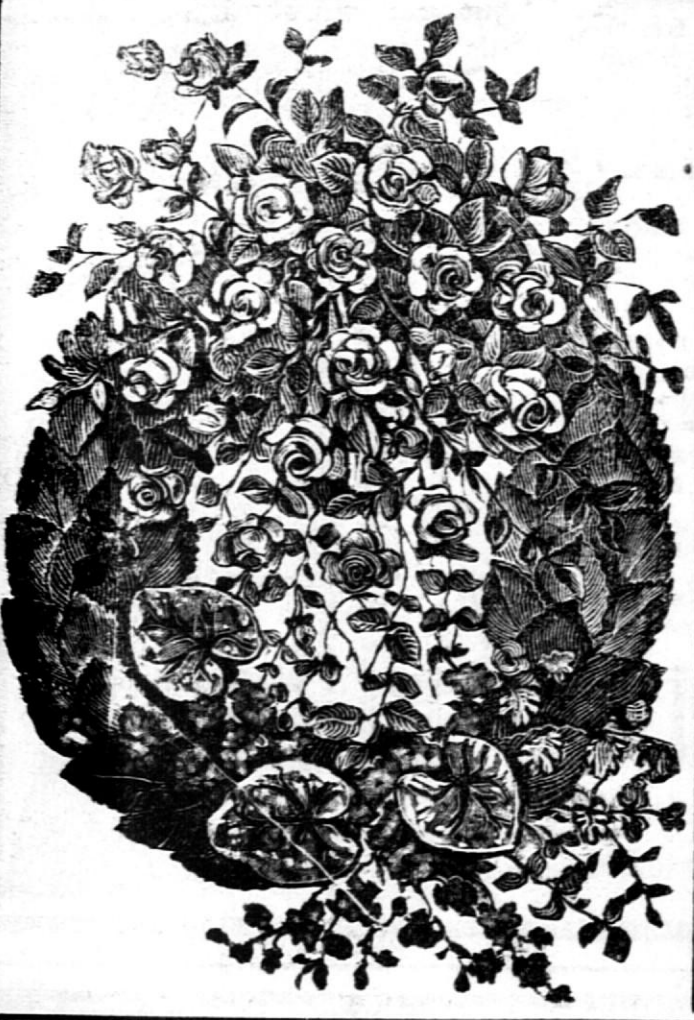
Julija Štor
Prešernovih ulicah št. 6
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
poiserskih gorastih čevljev.
Elegantna
in 2005 44
lako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoji bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.
Pisalni stroji 'ADLER'.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!
Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg 11
priporočajo največjo zalogo krasnih
nagrobniških vencev
in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršijo
hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Najnovejša iznajdba.
Velik požar
se zamore lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami
s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave,
ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo — V vsakem
položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno.
Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva,
Krško, Kostanjevica, Bohinska Bistrica, Metlika, Šenčur, Koroška Beal.,
Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predosije, Sora, Setob,
Trzin, Zabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas,
St. Peter na Dolenjskem.

R. A. Smekal
Zagreb
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cev, pasov, se-
kir, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih silnikov.
Udplacovanje na obroke.

284-7 129 odlikovanj

Odlikovan s zlato kolajno v Pa-
rizu 1884 in s zlato kolajno in
križcem v Londonu leta 1895

Ant. Presker
krojač,
Ljubljana, Sv. Petra c. 16
priporočajo
svoje velike zaloge gotovih oblik
za gospode in dečke, jopice in
plašče za gospe, nepremičljivih
havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ
Mestni trg št. 14
priporočajo
klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.
Moške slamnike
sprejema v popravilo
do začetka sezone.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Največji izbor.
Najnižje cene.
Skrbno izdelovanje.
Preobleke. Popravila.
Š. Mikuš
tovarna delavnikov
Ljubljana, Mestni trg.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočajo svoj pripravljen izvrsten **Portland-cement** v vedno
ednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakove in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor
tudi svoje priznane izvršne **apne**.
Priporočila in spričevala 706-8
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zaradi inventure
prodamo po jako znižanih cenah
okoli 100 tucatov najboljših rjuh, brez šva,
beljenih, 150/200 cm velikih, obrobjenih, 6 kosov za K 14 20.
Samo dokler bo kaj zaloge. Neugajajoče se vsak čas vzame nazaj.
Vzorci najnovejših čevljev, platna, oksforda, kanefasa, namiznih
prtov, brisač itd. zastoj in franko v tiskalnici 268 12
BRATJE KREJCAR
Dobruška št. 9137 (Češko).

Telefon št. 269. Konces. Čekov promet št. 47.864.
promet. pisarna Blazija Kamenšek
Ljubljana Sv. Petra cesta 62^a Ljubljana.
posreduje
nakup in prodajo zemljišč, hiš itd. ter priskrbuje posojila na zem-
ljiščah in na osebnih kredit ceno in pod kulantnimi pogoji. 981 5
Jma naprodaj
veleposedstva na Kranjskem, Štajerskem in na Koroškem — hiše in
stavbišča v Ljubljani, Kranju, na Jesenicah in v Celovcu. — Posedstva
v prometnih krajih na deželi z gostilniškimi obrti.
Kupuje **Išče kompanjone**
kmetijska posestva in gozdove. za dobro upeljana in dobičkonosna
majhna in velika podjetja.

Najkrajša in naicenejša po
V AMERIKO
s modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga
Red Star Line
Redna zveza *
Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zealand in Samland ki oskrbu-
jejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med
Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost is-
borna hrana, vjudna postrežba in spalnice po
povem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
popoldne. 17-14
Naši parniki vozijo tudi na mesec po več
krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani, Kolodvorske ulice odalej 26
od užnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tiskarju“.

A. Žabkar v Ljubljani
Dunajska cesta št. 42.
Železolivarna, tovarna za stroje
in ključavničarska dela.
Priporočam se v izdelo-
vanje, napravo in popravilo vseh
v mojo stroko spadajočih pred-
metov: raznovrstnih strojev,
priprav za mline in žage,
moderne Francis-turbine za
vsak padec in množino vode,
kakor tudi transmisij za vsako
industrijo. Izdelujem tudi naj-
različnejša dela iz litega in
kovane železa, in sicer križe,
kotle, peči, klopi, stebre,
trombe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije
kakor strošne stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbinska in
ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelovođe in
štedilnike ter žično pletenino za ograje vrtnom, pašnikom, travnikom itd.
Načrti in proračuni na razpolago.
Vse po primernih tovarniških cenah. 4693 6

Slov. tvrdke v Ljubljani.

Na prodaj je 1291-2

kočija

za dva, ali tudi enega konja, moderna, malo rabljena. Cena po dogovoru. Natančnejše se poizve pri Emilu pl. Garzaroliju v Postojni.

Naznanilo.

Javljam cenj. damam in gospodom, da zopet prevzemam svetlolikanje kakor tudi sprejemam preproge v pranje in likanje. Delo solidno in točno.

Z odličnim spoštovanjem 1287-2

Ivanka Oražen

Sv. Petra cesta št. 62.

Veliko zalogo gramofonov in plošč tudi s slovenskimi komad plošče od 1-80 naprej priporoča

FR. P. ZAJEC, urar

347 Ljubljana, Stari trg 26. 26

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju (Kranjsko)

Največja proizvajalca priznana najboljših pšeničnih mlinov in krmlnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelok, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. 3939 22

Zastopstva in zaloge: V Ljubljani, Podgradju, Trnovem, Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inostanu, Trdentu, Zadru, Splitu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevu in Palju. Brzjavi: Valični mlin, Kranj.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznana in strokovno preizkušena najboljši.

Karbolinej

prve vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-24

domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežov, lakov in steklarakoga kleja.

Zahtevajte cenike!

Brivci:

Fran Zajc
brivec,
Dunajska cesta št. 12.

Čevljarji:

Ivan Zamljen
čevljarški mojster,
Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:

Josipina Herisch
zaloga čevljev češke tovarne,
Židovske ulice št. 7.

„Združeni čevljarji“
trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke,
Wolfove ulice št. 14.

Drožarji:

Drože: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

Gostilne, restavracije:

Avguštin Zajec
restavracija,
Sodnijske ulice št. 6.

Galanterijsko blago:

J. Frisch
trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno-galanterijskega blaga,
Marijin trg št. 3.

Fr. Igljč
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta št. 12.

Knjigarne:

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ivan Vrečko
trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta št. 31.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čizmarj
lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
„pri Mariji pomagaj“,
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Mizarji:

Alojzij Trink
mizarški mojster
Linhartove ulice št. 8.

Manufakturno blago:

Janko Češnik
„pri Češniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknem in blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

„pri Cirilu in Metodu“
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Fran Ksav. Souvan
manufakturna trgovina na debelo,
Francovo nabrežje.

Fran Ksav. Souvan
manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Fran Souvan, sin
manufakturna trgovina na drobno,
Mestni trg 22 stara Souvanova hiša.

Fran Souvan, sin
manufakturna trgovina na debelo,
Pred Skofijo št. 1, II. nadstr.

Feliks Urbanc
manufakturna trgovina na debelo in
na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Feliks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc
zaloga na debelo z pleteninami, modnim in
drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Matej Orehek
trgovina z mešanim blagom,
zaloga modernih oblik,
Kolodvorske ulice št. 26.

Josipina Podkrajšek
modna trgovina,
Jurčičev trg.

E. Skušek
modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

A. Šinkovic dediči
modna trgovina,
Mestni trg št. 19.

Katinka Widmayer
trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, „pri Solcu“ za vodo.

„Pri Žargi“ Sv. Petra
nizki cenji“ cesta št. 2.
velika izbira zimskih potrebščin in potrebščin
za krojčice in šivilje.

Fran Zorec
trgovina z mešanim blagom manufakturno in
potrebščinami za šivilje.
Martinova cesta št. 23.

Fran Zorec
trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta št. 21.

Opreme za neveste:

Anton Šarc
domači izdelek rjuh in vajšenc od pripro-
stega do najfinejšega, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
domači izdelek srajc, korsetov, spalnih
srajc in kril, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
srajce za gospode, spalne srajce,
spodnje hlače itd., Sv. Petra cesta 8.

Peki:

Avgust Jenko
pekovski mojster,
Marija Terezija cesta št. 7.

Perilo:

Marija Alešovec
perilo za gospode in dame, opreme,
učilišče za šivanje perila,
Poljanska cesta št. 22.

Platno:

Anton Šarc
platno za rjuhe in za telesno perilo,
Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc
prti, prtiči, brisalke, namizne oprave
za kavo, roboe itd., Sv. Petra cesta 8.

Posojilnice:

Kmetska posojilnica
ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge
in daje posojila, Dunajska cesta št. 17.

Pralnica, svetlolikal.:

Anton Šarc
parna pralnica z električnim obratom,
Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc
svetlolikalnica ovratnikov in manšet,
Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc
pranje in likanje bluz, zastorov in
finega perila, Kolodvorske ulice št. 8.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof
slaščičarna,
Poljanska cesta št. 22.

Jakob Zalaznik
slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Stavbniki:

Tehnična pisarna
Karol Holinsky
arhitekt in mestni stavbnik,
Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin
stavbnik
Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:

Berjak & Sober
špecerijska trgovina in žganje
Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Boltar
trgovina z mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Štefan Mencinger
trgovina s špecerijskim, delikatesnim
in mešanim blagom,
Martinova cesta št. 18.

T. Mencinger
trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami,
Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Božidar Pavčič
trgovina z manufakturnim in špecerijskim
blagom,
Zaloška cesta št. 15.

Fr Sark
trgovina s špecerijskim blagom, deželni
pridelki in moko
Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

A. Šarabon
trgovina s špecerijskim blagom, žganjem in
deželnimi pridelki na drobno in debelo.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
glavna zaloga rudinske vode,
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
Novo urejena pražarna za kavo in mlin za
disave z električnim obratom.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon
zaloga brinja in sliv za žganjekuho,
Zaloška cesta št. 1.

Tapetniki:

Anton Obreza
tapetnik in dekorater,
Šelenburgove ulice št. 1.

Miroslav Pešina
tapetnik,
Šelenburgove ulice št. 6.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapeš
urar in trgovec z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3

Usnje:

Fran Mally
trgovina z usnjem
Resljeva cesta št. 2.

Josip Seunig
zaloga vsakovrsnega usnja in čevljarških
potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice.

Vezenine itd.:

Toni Jager
trgovina ročnih del
Židovske ulice št. 5.

F. Meršol
trgovina z drobnim in modnim blagom,
vezenine, ročna dela, predtiskarija.
Mestni trg št. 18.

Vrtnarji:

Anton Bajec
ovetlični salon pod Trančo,
vrtarstva Karlovska cesta št. 2.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtar,
Koližejske ulice št. 16.

Zastopstva:

Jakob Bončar
zastopnik in zaloga valjčnega mlina
Vinko Majdiča v Kranju,
Vegove ulice št. 6.

Jakob Bončar
zastopnik in zaloga valjčnega mlina
Peter Majdiča v Jaršah,
Vegove ulice št. 6.

Železninske trgovine:

Valentin Golob
trgovina z železnino in kuhinjskimi
predmeti, Mestni trg št. 10.

Ključavničarji:

Jos. Rebek
ključavničarski mojster,
Francovo nabrežje št. 9.

Slikarji:

Brata Eberl
črkoslikarija, tovarna barv in lakov,
stavbna in pohištvena pleskarja,
Miklošičeve ulice št. 4.

Filip Pristou
slikar specialno le za napise in grbe,
Prešernove ulice št. 50.

Razne tvrdke:

Ivan N. Adamič
prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine,
Sv. Petra cesta št. 33.

Matko Arko
trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo,
zaloga otroških vozičkov žime in morske trave,
v Ljubljani, semeniščno poslopje.

M. Franzl
mehanično pletenje na stroj,
Privoz št. 10.

Götl ml. & Lebar
rezbarstvo, pozlatastvo in izdelava modernih
okvirjev
Turjaški trg št. 1.

Ana Hofbauer
izdelovalka cerkvenih paramentov,
Wolfve ulice

Brata Hlavka
izdelovatelj kirurških in ortopedičnih
predmetov in bandaž, Prešernove ulice.

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev,
Sv. Petra cesta št. 62 a.l.

Fran Kollmann
zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Ludovik Krema
fotograf,
Sv. Petra cesta št. 27.

Lavrenčič & Domicelj
nasl. Karol Meglič
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Mally & dr.
parna opekarna
Resljeva cesta št. 2.

Peter Matelič
plakater in snalilec,
Škofijske ulice št. 14.

Fr. Sax
elektri. tehniška obrt,
Gradišče št. 17.

F. Smolč
plakater, snajenje oken in stanovanj,
Šelenburgove ulice št. 6.

Fr. Ševčik
puškar in trgovec z orožjem,
Židovske ulice št. 8.

Josip Škerlj
spedijsko podjetje
Kongresni trg št. 16.

Jos. Škerlj
prevoz pohištva,
Kongresni trg št. 16.

Josip Vidmar
zaloga dežnikov in solčnikov
Pred škofijo št. 19 Prešernove ulice št. 4
Stari trg št. 4.

Modni salon

Častitim damam priporoča

: klobuke :

le najfinejšega okusa

Jda Škof - Vanek

:: Pod Trančo. ::

Žalno klobuki vedno pri-
pravljeni. Tako tudi venci
s trakovi in razne cvetlice,
:: doma izgotovljene. ::

**Najsolidnejša
izvršitev.**

ŽENSKA ROČNA DELA

vsakovrstni material, predskarija, tamburiranje, plisiranje, montiranje itd.

ZALOGA TELOVADNIH OBLEK

M. DRENIK.

KONGRESNI TRG.

LJUBLJANA.

403

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.

Specialna tvornica za gorilne motorje.

Originalni motorji „Otto“

v zvozi 2718 25

z napravo za sesalni plin

za kurjenje z rjavim premogom, fu-
žinskim ali plinovim koksom, kauma-
zitom ali ogljem.

Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!

Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
benzin, beneol, petrolin, karbonol.

Poslovni zaradi preproste in solidne sestave,
vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvrdka
S. Fakin kot zastopnica za Kranjsko
Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

PRESELITEV OBRTI.

Vsem svojim cenjenim naročnikom in slavnemu občinstvu sploh
vljudno naznanjam, da sem svojo

kleparsko obrt

s Tržaške ceste št. 2 preselil v
Gradišče 10, ozir. Simon Gregorčičeve ulice 2, na vogalu.

Priporočam se za vsa v svojo stroko spadajoča dela in prosim
zaupanja tudi na svojem novem mestu.

Z vsem spoštovanjem

Franc Gradišar, klepar.

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Zaradi popolne opustitve trgovine
se prodaja vse blago pod tvorniško ceno.

Glacé in druge raznovrstne rokavice za dame, gospode in
otroke; kravate, srajce za gospode, nogavice itd. Galante-
rijsko blago. — Kirurške potrebščine: trebušne obveze,
kilni pasovi, ravnodržalci itd.

M. Schubert, prej Bilina & Kasch

Židovske ulice št. 5.

Ustanovljeno leta 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka
in firneža

Brata EBERL

Ljubljana

343-13

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.

Prodajalnica:

Delavnica:

Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ustanovljeno leta 1842.

Z najvišjim poveriljem Nj. Velikanstva cesarja dovoljena

Cesarska jubilej. dobrodelna loterija

državnega društva poštinih in brzojavnih uslužbencev avstrijskih
je opremljena s posebno številnimi dobitki. Skupaj je dobitkov
nič manj nego 11.189 v skupni vrednosti 53.888 kron,

vmes pa 11 glavnih dobitkov in se 1. glavni dobiček v vrednosti

20.000 kron

na željo dobitelja po odtegnitvi običajnega državnega davka in
še nadaljni odtegnitvi samo 5%, izplačajo tudi v gotovini.
Ta bogato opremljena loterija ima vlečenje 18. avgusta 1909.

Srečke se dobivajo v modni trgovini A. Gerngross na Du-
naju, dalje pri vseh pismonoših monarhije ali pa naravnost od

loterijske pisarne na Dunaju, XIX., Billrothstrasse št. 47.

Ena srečka stane samo 1 krono.

Slovenska tvrdka

AVGUST REPIČ

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice 16.

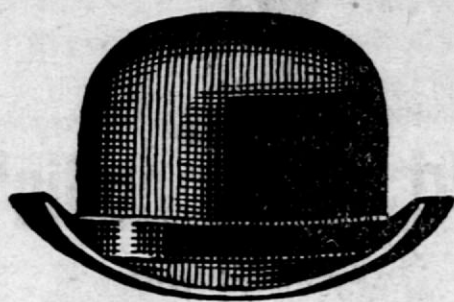
(v Trnovem)

izdeluje, popravlja in prodaja

vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah. 14

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Priporočam

klobuke

cilindre, čepce itd.

najnovejše facone

po najnižji ceni.

Najcenejše

solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporočam

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Pred škočije 19, Stari trg 4,

Prešernove ulice 4.

Patniki v Ameriko
Najboljše, najhitrejše, po ceni in
zanesljivosti potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmeleka
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 26.
Kot priporočila pojasni a da se brezplačno.

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani

Šelenburgove ulice št. 6

priporočam svojo bogato zalogo

raznovrstnih

pušk, samokresov,

loveških potrebščin, vseh

del koles (biciklov) kakor tudi

umetniški ogenj

po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov,
biciklov točno in solidno.

Gosposki zastoj in pošt-
nine prosto.

Izvrstnega vipavskega vina,

lastnega pridelka, iz reblanega grozdja po novem sistemu, zanesljivo čisto
napravljenega, imam oddati. — Gospodje, ki hodite sami vino v Vipavo
kupovat, oglasite se radi poskušnje v moji hiši v Vipavi št. 44, tik graščine,
drugi pa sahtevajte pismeno vzorce. — Manj kot 1 sod (15 hektolitrov) se
ne oddaja. — Cene po dogovoru.

998-9

Franc Dolenc, posestnik, Ljubljana, Stari trg št. 1.

VINO VINO VINO

Najboljša pristna vina

(vipavska, dolenjska, goriška, istrska, sploh
iz vseh priznanih slovenskih vinorejskih krajev),
pridelana od članov vinorejskih zadrug, se
dobe po ugodnih cenah pri

Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani.

VINO VINO VINO

Liebigov mesni
izvleček

izboljša juhe, omake, zelenjavo i. t. d.

OXO-buljon

rekoča, takoj pitna.

1½ do 2 čajne žličice na eno skodelico vroče vode.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko

za prava

860-12

Puchova kolesa

Puch-Special K 150

„Curier“-kolo K 115

Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Najnovejši živalni stroji od

66 K naprej.

Za prekupevalce ista cena, kakor

v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov,
vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat v Poděbradech

izvozna trgovina platnenega in modnega blaga priporočam preizku-
šeno in po kakovosti dobro znano

776-7

modno blago

volneno in pralno, damsko in moško,
platno, damaste, namizne prte, brisače.

Samo pri nas pristno

Zefirji

za srajce

obleke itd.

Opreme za neveste

po nizkih

stalnih

cenah.

Mnogo pohvalnih pism. Naročbe
preko 15 K poštine prosto. Omoč
s 40 metri pralnih ostankov, okusno
razdeljenih, za 18 K po
povzetju franko.

Modni
salon

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana Stari trg 21 Ljubljana

priporočam cenjenim damam

232 47

elegantne klobuke

vsakovrstne modele po znani najnižjih cenah.

Popravila klobukov izvršnje fine in ceno.

Zunanja naročila točno.

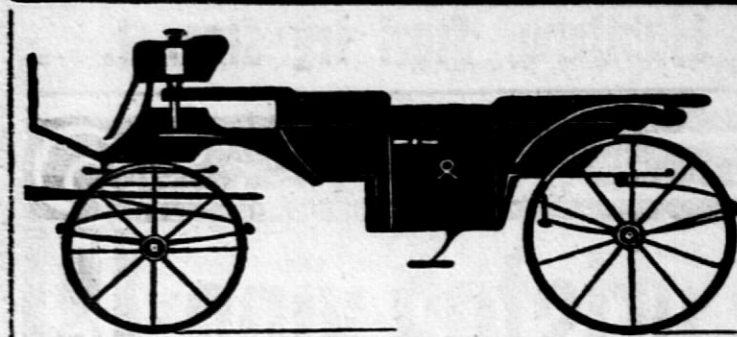
Podružnica v Kranju.

Zaluzi klobuki
vedno
zaluzi.

Lep, poln stas

dobe dame vsake starosti, ako rabijo mojo najnovejšo **cremo za prsi ali prano vodo**, ki se rabi samo na zunaj, edino zanesljivo u činkujoče sredstvo, z jamčeno neškodljivostjo. Cena K 3.—, K 5.— in K 8.—. Zraven spadajoče milo 60 h. — **Lepotilni creme „Milla“** pravi vsem nečistostim kože, daje koži mladostno svežost do visoke starosti. Lonček stane K 1.— in K 2.—, zraven spadajoče milo 60 h. Puder škatla K 1.— Po povzetju pošilja ga **Käthe Messel**, Dunaj VII, Mariakillerstrasse 120, II. nadst. vrata 32—0. 10-8

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 25
priporoča svojo bogato zalogo
16-5 novih in že rabljenih
VOZOV. 14

ESSENCE

za takojšnje nezmotno izdelovanje vseh **špiritov**, **finih namiznih likerjev in specialitet** dobavljam v briljantni kakovosti. Poleg tega ponujam **jesihove esence 80%** kem. čiste, za izdelovanje pikantnoostrega jesiha. Recepti in lepaki se pridenejo zastoj. Cenovnike razpošiljam franco. 908-6
Karel Filip Pollak, tvornica za esence
Praga, Marijina ulica št. 18.
(Solidni strokovnjaški zastopniki se iščejo.)

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na debele.
Ladje: „Domitila“ & „Štefanija“
v Pulju v Istri

prodajata vina: 4250 10

Visko (Lissa) rdeče	à 36 in 40 h	Dalmatinsko belo	à 36 in 40 h
„belo“	à 40 » 44 »	Schiller (Opolo)	à 32 » 36 »
Istrijsko rdeče	à 28 » 32 »	Teran (samo zrnje)	à 36 » 40 »
„belo“	à 32 » 36 »	Muškat beli, sladki	à 48 » 50 »
Dalmatinsko rdeče	à 28 » 32 »		

za liter franco iz Pulje v sodčih, ki se ne računajo, pač pa se morajo vrniti v najkrajšem času **franko Pulj**. Razpošilja se samo s povzetjem. Naročila se sprejemajo od 56 litrov naprej. Za pristnost vina jamčiva. Vino se mora shraniti v hladu ter načeti še le šest tednov po sprejemu. Steklenice se morajo dobro zamašiti in poleti — kolikor je mogoče shraniti v pesku

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 14
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

Avg. Agnola

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno leta 1845.

Edini zavod

v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarija in
likanje sukna
na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidno ceno.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za d. ogve, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tudi po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obe-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, ecojan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna
zelišča (rože), cvetje, korenine, seme-
na, skorje itd. itd.

1310-2

Pelerine za častnike, talarje in barete
za sodnike ima v fini izuršitvi in nizki ceni v zalogi

A. Hunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Novo sodavičarstvo.

Vljudno naznanjam, da sem v Ljubljani, Florijanske ulice št. 24
otvoril

izdelovanje sodavice

ter se slavnemu občinstvu in gostilničarjem priporočamkar najbolje.
Postrežba bode vedno točna in solidna.
Z vsem spoštovanjem

Franc Ramovš

1293-2 sodavičar v Florijanskih ulicah št. 24

Še vedno obstoječa, najstarejša izdelovalnica vozov

Dunajska cesta **J. BAN** 142-1 Dunajska cesta
št. 32 št. 32

priporoča vsakovrstne vozove in kočije
::: ter mrtvaške in poštne vozove :::
po nizkih cenah

Nizke cene, točna postrežba!

Vsakovrstne slamnike

priporoča gg. trgovcem v mestu in na deželi in drugemu sl. občinstvu
FRAN CERAR,
tvornica slamnikov v Stobu, pošta in železnična postaja Domžale.
Na zahtevo se izgotovi vsakovrstna zaželjena oblika.

Vzorci na razpolago! 4674 16

Vir zdravja so

nealkoholične pijače, med katerimi so nedosežne z **Maršnerjevimi**

šumečimi limonadnimi bomboni

(okus malinovca, citrone, jagode, češnje in prvenca) napravljene

1319-1 šumeče limonade.

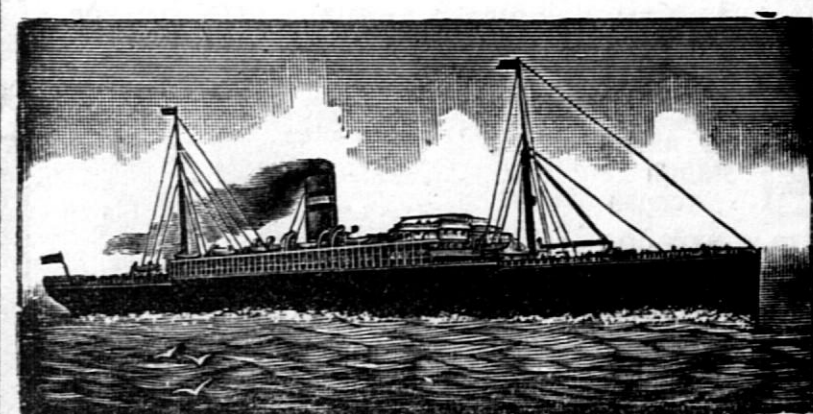
Pristni samo
s to
va stveno zamko.

Letna poraba
več nego
40 milijonov kosov.

Edini izdelovalec: „Prva češka deln. družba tvornic orientalskih
sladkornin in čokolad, Kralj. Vinohrady, prej Maršner“.
Glavna zaloga na Dunaju: Josip Katz, VI., Theobaldgasse Nr. 4.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna
za 246-22

Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Slovenska trrdka

Združenih čevljarjev v Ljubljani

Wolfove ulice št. 14

priporoča slavnemu občinstvu svojo lastno **konfekcijo vseh vrst**
obuval od enostavnih do najmodernejših sedanjosti.

Ker ima društvo že več let lastno **zalogo surovin**, pripo-
roča tudi **izdelovanje raznih naročil** točno po meri in okusu
kakor jih zahtevata moderna ortopedija in anatomija. 1849-1

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Zaradi ogromne zaloge

sveže najmoderneje **spomladanske in poletne konfekcije** za
dame, gospode, deklice, dečke in otroke prodaja že pričetkom
sezije tudi **pod lastno ceno.**

Na zahtevo pošiljam na deželo izbiri tudi brez povzetja.
Naročila po meri za dame in gospode bodo najhitreje in
najfinije izvršena na Dunaju. 1169-8

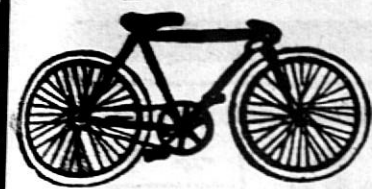
„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Proda se lepa, še ne rabljena
oprava
za specijalno prodajalno. Proda
se tudi približno 100 mtr. stotov
dobrega sena.
Cena po dogovoru. 1279-3
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Razpošiljam kolesa

za štiri tedne na
poskušajo in
vpogled proti
pozvetju. Posamezni deli koles
čudovito poceni
in dobri.

Razstrovani cenovniki poštne prosto.

Franc Dušek

tvornica koles, Opatov št. 80, ob drž.
železnici Češko. 423 11

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih specialnih
znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje,
poniklanje ter popravila
solidno in cenovno.

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Ali hotete velezanimivo
brezplačno knjigo?

50000 knjig se bo razdelilo zdravja
potrebni.

Pišite nam takoj
in pošljemo Vam
jo imamo za Vas
na razpolago po-
učno ilustrovano
brošuro, ki se
poljudno peča, z
bistvom elektro-
terapije in potem
spoznate nje bla-
goslovljeno delo-
vanje za zatiranje
oslabelosti živ-
cev, revmatizma,
pomanjkanja spa-
nja, glavobola,
prenapetosti in
pomanjkanja
energije.

Popis aparata elektro-vitalizer Vas pre-
priča, da je životnemu aparatu za zdravlje
najrazličnejših oslabelosti živcev
dajati prednost, ker omogočuje brez mo-
tenja poklica rabo galvanjskega toka lepo
doma. Brošura ni cenovnik ali katalog, nego
znanstvena razprava znanega zdravnika,
specialista elektro-terapije. Še nikoli ve-
ni v Avstriji tako dragocena knjiga zastoj
stavila na razpolago in akoravno to od nas
zahteva velikih žrtv, se vendar trudimo
dati pomoč in sveto bolnikom, ki nam bodo
za našo brezplačno knjigo znatni hvaležni
vse svoje življenje. 13 1

Elektro-terapevtska ordinacija

Dunaj, I., Schwangasse 1, s 3, I nad.

3. IV. 1909.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na

Elektro-terapevtsko ordinacijo
na Dunaju, I., Schwangasse
1, s 2 I. nadstr.

Prosim pošljite mi knjigo:
„Razprava o moderni elek-
tro-terapiji“
gratis in franko pod zaprto ku-
verto.

Ime:

Naslov:

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega,
nego preizkušeno dobri
„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

Sprijema zavarovanja številknega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživljenje in smrt s
manjšajočimi se vplačili.

Vaša „šlan“ ma po preteku petih let
pravico do dividend.

„SLAVIJA“
- - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -
Rez. fond: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
s vseslovesni slovanstveno-narodno upravo.
Vsa polnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši
v ulici Matije Gupca št. 12.

12-88

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in nakupovalneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obšokoristne
namene.

A. Lukič
Pred škofijo 19

Priporočena svojo popolnoma svežo
najmodernejšo konfekcijo obleke
za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
po najnižjih cenah.

1095-11

Predstave ob delavnikih:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri

Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. uri dopoldne in

ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Vsako soboto in sredo nov program

Slike se dobivajo samo iz prve svetovne
pariške tvornice Pathé Frères.

Kinematograf Pathé

prej „EDISON“

Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Cene prostorom:

I. prostor 60 vin., II. prostor 40 vin.:
I. prostor otroci 40 vin., II. prostor
otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Vsaki četrtek in soboto

od 3. do 6. ure predstave za učence
po nižjih cenah. I. prostor 20 vin.
II. prostor 10 vin. 13 11

Modna trgovina za dame
modna trgovina za gospode
modni salon za damske klobuke

se nahaja sedaj **P. Magdič, Ljubljana** se nahaja sedaj

v hotelu pri „Maliču“, nasproti glavne pošte

Dragotin Puc

: tapetniški in preprogarški :
mojster

v trdki Puc & Komp.

Izdelujem vsa v to stroko
spadajoča dela solidno in po
1078 nizkih cenah. 4

Ljubljana

Marlje Terezije cesta 11.

Za
spomlad in poletje

priporočila tvrdka

Gričar & Mejač

Prešernove ulice 9 Ljubljana Prešernove ulice 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

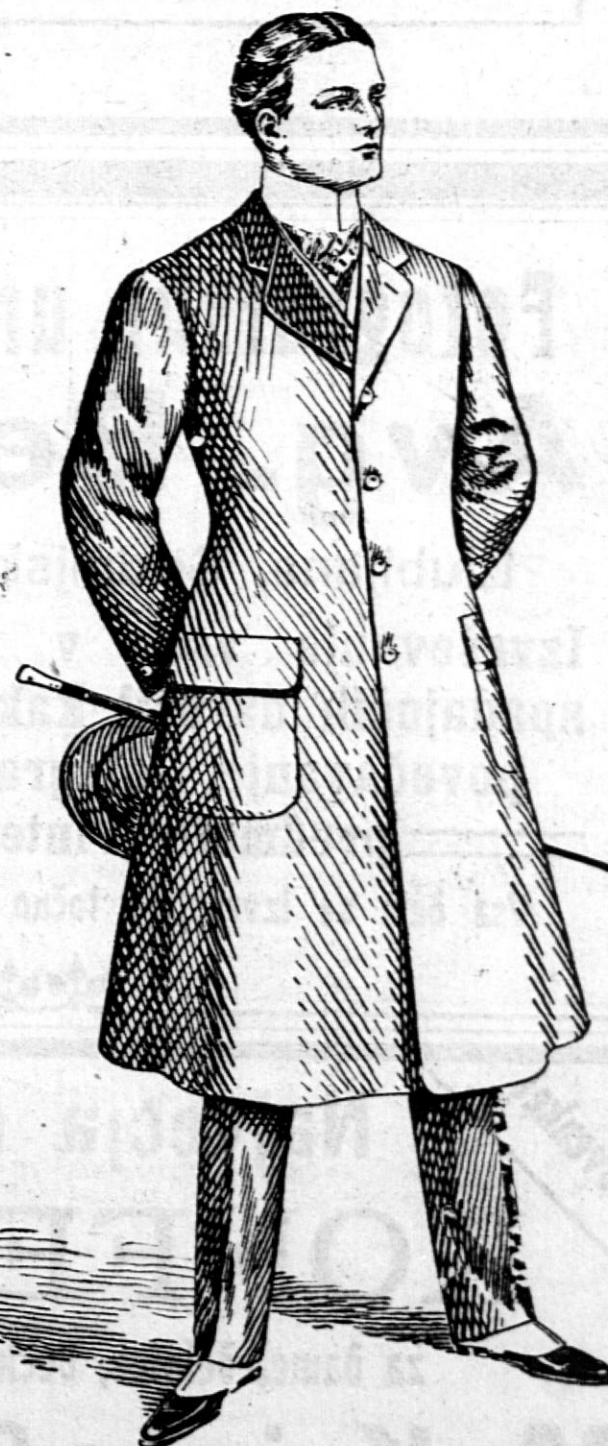
za gospode in dečke

: ter mične novosti :

v konfekciji za dame

:: :: in deklice. :: ::

➡ Ceniki zastoj in franko. ➡

Svetovnoznani avtomobil! Znamke: Laurin & Klement, Mercedes & avstr. Daimler
po izirnih cenah.

Stalna zaloga najstanovitnejših pnevmatik, Gaulsis in Dunlop obročev.

➡ že rabljeni, dobro ohranjeni avtomobili od K 2000— naprej. ➡ — ➡ Garaža in delavnica, postaja za olje in bencin. ➡

Nikodem & Wetzka, Zaloga avtomobilov in pnevmatik za južne in alpske dežele.

Gradec, Kaiserfeldgasse šte. 15.

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Slovenci!

Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah edino **Ivan Kehrovo**

najboljše čistilo za čevlje in usnje à 24 vin v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Nova slovenska trgovina **Lenasi & Gerkman, Ljubljana** Nova slovenska trgovina

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.

Solidne cene in točna postrežba. Solidne cene in točna postrežba.

Thierryjev balzam Pristen samo z nune kot varstveno znamko. Zanesljivega učinka proti žlednim krčom, napenjanju, zaslezenju, gorečici, kašlju, bolečinam v prsih, hripavosti, trganju po udih itd. Na zunanji čistilni rane, blagi bolečine. — 12/8 ali 6/ ali 1 rodbinska steklenica K 5. — **Thierryjevo centifolijsko mazilo.** Zanesljivo učinkovito domače zdravilo ob vseh vrst oteklinah, gnajenju, r. nah, poškodbah, vnetju i. d. z pušci K 3.6. — Dobiva se v lekarni pri angeli varhu A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini. — **Starito.** Vaak, kadar kak drug popačen balzam brez aje varstvene znamke, nune, ali kake surgate naroči in prodaja, se podaja v nevarnost, da se mu falifikacijski konfiscirajo in po paragrafih 3 in 25 kaz. obsodi v zaporno in denarno kazen enega leta in 4000 K. — Zaloga v akoro vseh lekarnicah. Na debelo pri drogistih 780—7

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Irgovina z norimberškim in galanterijskim blagom na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin :
kakor nogavic, srajc, maj,
spodnjih hlač, otroške
:: :: obleke itd. :: ::

3558—19

Kontoristinja

smožna slovenske in nemške steno-grafije in strojeopija, želi primerno službo.

Ponudbo pod 'Prilnost' na uprav. 'Slov. Naroda' 1241 2

Naprave za dolganje vode

za visokoležeča mesta, kmetiška selišča, vile, graščine, vladstvin stva, gradove, tvornice, parke in vrtno naprave. Inštalacija kompletnih naprav, vstevši kopališča, hišne napeljave, klozete, fontene, samodelne napajalnike za živino, ognjegasne naprave itd. gradi največja slovenska firma monarhije

Anton Kunz c. in kr. dvorni dobavitelj Hranice, Morava.

697 Prospekti gratis in franko 8

Ant. Bajec

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se 856—14 nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,

cvetlični salon

pa pod Trančo.

Izdolovanje šepkov, vencev i. t. d. Okusno delo in zmerno ceno.

:: :: Zunanja naročila točno. :: ::

Atelije „Viktor“

fotografski umetni zavod

Beethovenove ulice št. 7.

Podjetje betonskih stavb **Bratje Seravalli & Pontello**

Slomškove ulice 19 Ljubljana Slomškove ulice 19

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje teras, vodometov, korit in vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke. Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopnik svodov patent „Thru“.

Za pomladansko in letno sezono

velikanska zaloga

1157 6

narejenih oblek

In moderne blaga za naročila po meri.

Priznana fina postrežba. Stalno, najnižje ceno.

A. KUNC

Dvorski trg št. 3. Dvorski trg št. 3.

Podružnica: Novo mesto, Dolenjsko.

Fotografski umetni zavod **Avg. Berthold**

Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečevanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

365—14

Klobuke cilindre in čepice v najnovejših fasonah in v veliki izbiri priborov **IVAN SOKLIČ.** Pod trančo št. 2. Postaja cik. kletnice.

Češko

(ne nemško)

budjeviško svetlo pivo

in temni granat

prodaja

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

glavna zaloga za Kranjsko

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 28,

kjer smo ustanovili tudi

Češko budjeviško pivnico

kakor že pred več leti jako renomirano pivnico v Zagrebu.

3071—8

Največja narodna **KONFEKCIJA**

za dame, deklice, dečke in novorojenčke

M. Kristofič-Bučar

v Ljubljani, Stari trg št. 28

priporoča

3927—24

krasne **BLUZE** v težki

svili, volni in drugem modnem blagu

najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otroške oblečke, krasne oprave, predpasnike, vsesvrstno perilo in druga oblačila. Najnižje otroške kapice, klobučke, plaščke, pariške modro, negurne, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavratnice naramnice, ovratnike, srajce in druge perile za gospode.

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in točno.

Cene radi male režije brez konkurence.

Svoji k svojim!

Velika zaloga
juvelov, zlatnine,
srebrnine in raz-
ličnih ur

Lastna delavnica za popravila in nova dela.

Blago prve vrste. Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zaprtašni sošolski cenilec. Ljubljana, Wolfsove ulice 3.

Svoji k svojim!

Slaščičarna, kavarna in pekarna **JAKOB ZALAZNIK**

Stari trg št. 21.

Za velikonočne :: :: praznike

priporočam svojo veliko zalogo raznovrstnih pirhov, vsak dan svežega peciva, finih inozemskih vin in likerjev.

Sveže blago!

1311—1

Fižalka: na Mesinam trgu št. 6.

Po naročilu dobavljam **potice**

medene, rozinove, orehove, mandeljnovne itd.

Šarklji, pince in titole.

Točna postrežba

V kavarni

se dobi bela in črna kava, čaj, fini likerji itd. itd.

Fižalka: Sv. Petra cesta št. 26.

Svoji k svojim!